SAVONIA

Opinnäytetyö - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
KULTTUURIALA

ALL THE LITTLE CREATURES OF THE WORLD

- konseptivaatemallisto lapsille

T E K I J Ä : Satu Liukkonen

SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ
Tiivistelmä

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma Muotoilun koulutusohjelma	
Työn tekijä Satu Liukkonen	
Työn nimi All the little creatures of the world – konseptivaatemallisto lapsille	
Päiväys 13.12.2018	Sivumäärä/Liitteet 58
Ohjaaja Laura Pakarinen	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani -	

Opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella konseptivaatemallisto taaperoikäiselle lapselle kestävän muotoilun arvoja huomioiden. Lähtökohtaisesti suunnittelussa kohderyhmänä olivat poikalapset ja sesonkina syksy/talvi 2019-2020. Suunnittelun aikana rinnalla on kulkenut myös ajatus sesongittomuudesta ja että malliston vaatteista osa olisi unisex-vaatteita sopien poikien lisäksi myös tytöille.

Malliston teemana ovat erilaiset villieläinhahmot, joita on sisällytetty malliston vaatteisiin pienin yksityiskohdin. Teema on ajaton, kiinnostaa ja innostaa lapsia aina sukupolvelta toiselle. Konseptivaatemalliston tarkoitus oli olla toimiva ja käyttäjäkeskeinen kokonaisuus, näyttönä suunnitteluosaamisesta ja ponnistuslautana tulevaisuuden työmarkkinoille.

Suunnitteluprosessin taustatyönä on perehdytty lyhyesti mitä muoti on, miten kestävä kehitys näkyy muotoilussa ja lopuksi pohdittu miten nämä ilmenevät lastenvaatemuotoilussa. Eettisyys ja ekologisuus ovat tärkeitä kriteereitä vaatteiden ollessa kasvavalla lapsella käytössä vain hetken aikaa.

Pieni lapsi kasvaa ja kehittyy nopeasti, joten suunnitteluprosessin taustatyönä oli perehdyttävä vaatteen funktionaalisuuteen, ergonomiaan ja vaatetusfysiologiaan toiminnallisissa lastenvaatteissa. Näitä on tarkasteltu omassa suunnitteluprosessissa havainnoimalla lapsen toimintaa ja liikkeitä. Lastenvaatteiden suunnittelussa korostuvat myös turvallisuustekijät ja vaatimukset.

Työssä käydään lyhyesti läpi kotimaisen lastenvaateteollisuuden kasvua viime vuosina. Työssä on hyödynnetty kilpailija-analyysiä, jotta realisoitui käsitys siitä, kuinka kotimaisuus ja kestävän kehityksen mukaisuus näkyy lastenvaateteollisuudessa Suomessa. Kilpailija-analyysin ja funktioanalyysin avulla kohderyhmän, eli suomalaisten lapsiperheiden mieltymykset ja tarpeet selkeytyivät paremmin.

Työn lopputuotoksena syntyi mallistolakana ja katalogi.

Avainsanat
Lastenvaatteet, mallisto, kestävä muotoilu, käyttäjäkeskeinen, funktionaalinen vaatemuotoilu

SAVONIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

THESIS
Abstract

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Design			
Author Satu Liukkonen			
Title of Thesis All the little creatures of the world - a fashion collection concept for children			
Date	13.12.2018	Pages/Appendices	58
Supervisor Laura Pakarinen			
Client Organisation /Partners -			

The purpose of the thesis was to create a fashion collection concept for toddler children that takes into account the values of sustainable design. The target group was boys and season was autumn / winter 2019-2020. During planning, the concept of non-season thinking was also present. Some of the clothes from the collection could be unisex design that are suitable for both boys and girls.

The theme of the collection is the wild animals, which have been included in the clothes by small details. The theme is timeless, interesting and it inspires children from generation to generation. The purpose of the collection was to be a functional and user-centered whole that shows design expertise.

The design process, fashion and sustainability in fashion design, and how these appear in children's clothing design were studied as a background for the thesis. Ethics and ecology are important because children growup so fast and wear the clothes only a short while.

Also the functionality and ergonomics of clothing and clothing physiology in functional children's wear were an important part of the background of this thesis. These were studied by observing a child's activities and movements. Safety features and requirements are also emphasized in designing children's clothing.

The thesis describes the growth of domestic children's clothing design in recent years based on the author'sown observations. Benchmarking of competitors has been helpful in realizing how domesticity and sustainable development can be visible in the children's clothing design. By benchmarking competitors and function analysis the needs of the target group of Finnish families with children became clearer.

The result of the work was the model collection and catalog.

Keywords
children's wear, collection, sustainable fashion, user-centered, functional clothing design

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO 5

2 TAUSTAT JA AIKATAULU 6

2.1 MINÄ SUUNNITTELIJANA 6
2.2 KÄSITTEET 7
2.3 TYÖN TAUSTA 9
2.5 AIKATAULU JA TYÖSKENTELYTAPANI 11

3 MUOTI JA KESTÄVÄ MUOTOILU 12

3.1 MUOTI 12
3.2 KESTÄVÄ MUOTOILU 13
3.3 KOTIMAISET LASTENVAATTEET 16
3.4 KILPAILIJA-ANALYYSI 17

4 FUNKTIONAALINEN VAATEMUOTOILU 19

4.1 FUNKTIONAALINEN VAATE JA ERGONOMIA 19
4.2 VAATETUSFYSIOLOGIA TOIMINNALLISISSA LASTENVAATTEISSA 20
4.3 FUNKTIOANALYYSI 21
4.4 LAPSEN TOIMINNAN JA LIIKKEIDEN HAVAINNOINTI 22

5 SUUNNITTELUPROSESSI 24

5.1 IDEOINTI 25
5.2 LUONNOKSET 30
5.3 MATERIAALIT 33
5.4 VÄRIT 36
5.5 MALLISTOLAKANA JA TIETOA VAATTEISTA 38
5.6 KATALOGI 42

6 POHDINTA 56

LÄHTEET

1 JOHDANTO

"Haittaako, jos vaatteet likaantuvat lasten liikuntatuokiossa?
Pesukone on melkein joka kodissa. Rapatessa roiskuu ja niin myös lasten liikuntahetkien tiimellyksessä. Ei oteta sitä liian vakavasti, vaan annetaan lapselle liikunnan elämyksiä. Vaatteita saa aina uusia, menetettyä innostusta suhdetta liikuntaan välttämättä ei." Jaakko Finne, 2017 (Finne 2017, 53)

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli suunnitella konseptivaatemallisto taaperoikäiselle lapselle. Lähtökohtaisesti suunnittelussa kohderyhmänä olivat poikalapset ja sesonkina syksy/talvi 2019-2020. Suunnittelun aikana rinnalla kulki myös ajatus sesongittomuudesta ja tavoittelin, että malliston vaatteista osa olisi myös unisex-vaatteita sopien poikien lisäksi myös tytöille. Myöhemmin jatkokehiteltäessä pienillä muutoksilla, eri väri- ja materiaalivalinnoilla mallisto pysyy kiinnostavana sesongeista toiseen ja kestää aikaa. Malliston teemaksi valikoitui viidakoiden ja safarien villieläinhahmot, joita olen sisällyttänyt malliston vaatteisiin pienin yksityiskohdin. Teema on ajaton, kiinnostaa ja innostaa lapsia aina sukupolvelta toiselle.

Lastenvaatteiden suunnittelussa suurena vaikuttajana olivat vaatetusfysiologiset asiat, liikkeiden havainnointi ja niiden huomioiminen vaatteiden malleissa ja rakenteissa, jotta vaate kestää suuria liikeratoja, eikä haittaa nopeasti kehittyvän lapsen liikkumista. Lastenvaatteiden suunnittelussa korostuu myös turvallisuustekijät ja Suomen Standardisoimisliitto SFS on vahvistanut lastenvaatteisiin liittyen standardin nimellä; Lastenvaatteiden turvallisuus. Lastenvaatteiden nauhat ja kiristysnyörit. Vaatimukset SFS-EN 14682/AC. (Suomen Standardisoimisliitto SFS, 5.6.2015)

Oman konseptimallistoni tarkoituksena oli luoda toimiva ja käyttäjäkeskeinen kokonaisuus, ponnistuslautana tulevaisuuden työmarkkinoille.
Suunnittelussa oli otettava huomioon vaatteiden turvallisuus ja vaatimukset, käyttömukavuus, eettisyys ja ekologisuus vaatteiden ollessa kasvavalla lapsella käytössä vain hetken aikaa. Konseptivaatemallistossani pyrin ottamaan huomioon, että vaatteet miellyttävät esteettisesti ostajan ja mahdollisen pukijan silmää, niin myös miellyttäisi sitä varsinaista käyttäjää, pientä taaperoa.

Opinnäytetyössäni kävin lyhyesti läpi suomalaisen lastenvaateteollisuuden kasvua viime vuosina ja tutkin kilpailija-analyysin muodossa muutamia muita uusia suomalaisia lastenvaatebrändejä. Millä tavoin nämä merkit ovat ponnahtaneet pinnalle? Mikä on heidän

ideologia kestävän kehityksen kannalta? Näitä asioita pohdin oman suunnitteluprosessini aikana ja mietin kuinka voin erottua joukosta.

2 TAUSTAT JA AIKATAULU

2.1 Minä suunnittelijana

Lapsena ensimmäinen vaate jonka osasin pukea päälleni oli äitini ompelema samettinen juhlamekko. Oli kesäinen hellepäivä, mutta pehmeä sametti tuntui iholla niin mukavalta etten suostunut sitä taivutteluista huolimatta vaihtamaan. Mekkotyttö pysyy mekkotyttönä vielä tänäkin päivänä. Kaikki kauniit yksityiskohdat ja materiaalien mukavuus ja istuvuus ovat olleet minulle tärkeitä vaatemieltymyksissä jo pienestä pitäen.

Äitini ompeli isosiskolleni ja minulle paljon vaatteita ollessamme lapsia. Käsityölehdet, ompelukaavat, ristipistotyöt ja paperinuket lukuisine eri vaatteineen ovat olleen lapsena hyvin vahvasti läsnä kasvuympäristössäni. Käsityöharrastukset ja kuvataide veivät mukanaan peruskouluaikoina ja päädyinkin sen jälkeen hakemaan vaatetusalan artesaani-tutkintoon Kainuun ammattiopistoon. Valmistuttuani työskentelin muutaman vuoden vaatetusalan liikkeissä pohtien samalla suurempia tulevaisuuden haaveita.

Nykyiset vaatetusmuotoilun opinnot aloitin aika puhtaalta pöydältä, toiveissani kehittyä ja löytää opiskeluvuosien aikana oman juttuni ja tieni mitä kohti suunnittelijana rakennan polkuani. En ole itse koskaan ollut täysin jokaisen muotisuuntauksen mukana menijä, tai halunnut pukeutua vain tietyn pukeutumisgenren mukaan. Mielestäni pukeutumisessa saa näkyä se oma sen hetkinen olotila. Voin yhtenä päivänä pukeutua klassisiin ja naisellisiin vaatteisiin ja toisena päivänä olla neulepaitainen farkkutyttö. Kunhan vaatteissa on hyvä ja mukava olla, se on tärkeintä ja se näkyy myös ulospäin.
Tätä ideologiaa olen yrittänyt hyödyntää opiskeluaikoina omissa suunnitteluprojekteissani. Vaatteissa täytyy olla hyvä ja mukava olla, kauniilla yksityiskohdilla höystettynä.

2.2 Käsitteet

kestävä kehitys = Kestävä kehitys on maailmanlaajuista jatkuvaa muutosta yhteiskunnassa, päämääränä turvata hyvät elinolosuhteet ja mahdollistaa ne tuleville sukupolville. Ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys ovat kestävän kehityksen peruspilarit. Ekologinen kestävä kehitys; ympäristön ja luonnonvarojen säilyttäminen. Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävä kehitys; yhteiskunnan yhdenvertaisuus, köyhyyden poistaminen, elämän perusedellytysten toteutuminen, tasa-arvo, terveyden ja työturvallisuuden ylläpito, kulttuurien säilyminen ja kehittyminen. Taloudellinen kestävä kehitys; eettisyyden kasvu, ekotehokkuuden kasvu, materiaalisen kuluttamisen vähentäminen, taloudellinen kestävyys edellyttää ekologista kestävyyttä.
(Ympäristöministeriö, 26.6.2017)

kestävä muotoilu = Perustuu kestäviin arvoihin ja etiikkaan (Niinimäki 2013, 33). Suunnittelussa panostetaan elinkaaren huolelliseen suunnitteluun pelkkien tuotteiden sijasta. Kestävässä muotoilussa otetaan huomioon kaikki elinkaaren vaiheet; suunnittelu, valmistus, logistiikka, vähittäiskauppa, käyttö, hävittäminen ja sivuvirrat. (Niinimäki 2013, 17) Vaatteet tuotetaan ekologisesti ja eettisesti järkevällä tavalla, huomioiden työntekijöiden työolot, käyttäjien ja ympäristön hyvinvoinnin ja turvallisuuden käyttäen myrkyttömiä ja ekologisia materiaaleja. (Niinimäki 2013, 35) Käyttäjät valitsevat tuotteet pitkälti esteettisyyden perusteella, joten on tärkeää, että molemmat asiat, käytännölliset menetelmät ja estetiikka kulkevat rinnakkain kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. (Niinimäki 2013, 42)

slow fashion = Slow fashion nimitystä käytetään muodista, joka on vaihtoehtoinen ajattelutapa ja vastaisku nopealle kulutusmuodille. Slow fashion perustuu laatuun, pitkäikäisyyteen ja kestävän muotoilun ajatteluun koko tuotteen elinkaaren ajan. Tämä voi olla kulutusmuotia hintavampaa ja tuotanto hitaampaa, mutta jokaiseen tuotantovaiheeseen panostetaan, jotta tuote on standardien mukainen ja turvallinen kuluttajlle, työntekijöillä on hyvät työolot ja ympäristötekijät otetaan huomioon. (Theecologist, 1.6.2007)

käyttäjäkeskeinen = Käyttäjäkeskeisessä tuotesuunnittelussa aluksi kootaan tietoa käyttäjien tarpeista. Suunnitellessa otetaan huomioon koottu tieto. Käyttäjä osallistuu suunnitteluun testaamalla tuotetta. Tässä vaiheessa ilmenneiden tietojen pohjalta voidaan tehdä vielä muutoksia. Näin varmistetaan valmiin työn käytettävyys. (Soprano Oyj)

funktionaalinen vaatemuotoilu = Toiminnallisten ja tarkoituksenmukaisten vaatteiden suunnittelua. Funktionaalista vaatetta suunnitellessa on otettava huomioon olemassa oleva

ympäristö; vaate vastaa tehtyä toimintaa, suojaa ja tukee hyvinvointia. Suunnitteluun vaikuttavat myös sosiokulttuuriset vaikutteet; vaatteen miellyttävyys, tuntemukset, estetiikka ja vaatteilla viestiminen eri tilanteissa. Näitä tarkastellaan ergonomian ja vaatetusfysiologian avulla, jotta työstä tulee ehyt kokonaisuus ja käyttötarkoituksien mukainen. (Pakarinen Laura 2017)

funktioanalyysi = Toimintojen analyysi, joilla lopputuotoksen kokonaiskuva ja käyttötarkoitus tarkentuu. Funktioanalyysissä keskelle asetetaan funktio, eli lopputuote tai käyttäjä. Näitä tarkastellaan funktioanalyysin kuuden eri osa-alueen näkökulmasta; käyttö, menetelmät, estetiikka, assosiaatio, telesis ja tarve. (Risikko & Marttila-Vesalainen 2006, 16-18)

ergonomia = Tarkastelee ihmisen, tekniikan ja toiminnan vuorovaikutusta. Ergonomian tutkimisella ja menetelmillä on tarkoituksena parantaa ihmisten hyvinvointia, turvallisuutta ja toiminnan tehokkuutta. Jotta ympäristö, tehtävä työ ja välineet vastaavat ihmisten kykyjä ja tarpeita. (Suomen ergonomiayhdistys Ry 2011, Pakarinen 2017)

vaatetusfysiologia = Monitieteinen tarkastelutapa. Vaatetusfysiologian menetelmien avulla huomioidaan käyttäjän, ympäristön ja vaatetuksen määrittämää kokonaisuutta ja näiden merkityksiä suunnittelussa, valmistuksessa ja lopulta vaatevalinnoissa. Tavoitellaan ihmisen lämpöviihtyvyyden, lämpötasapainon ja käyttömukavuuden säilymistä. (Risikko & Marttila-Vesalainen 2006, 9)

lämpöviihtyvyys = Yksilön tyytyväisyys lämpöolosuhteisiin rajoittamattoman ajan. Tähän vaikuttavat ympäristön lämpötila, vaatetus, vireystila ja toiminta mitä ihminen on tekemässä. Ihminen lämpöviihtyy, kun ei osaa määritellä olisiko kuumempi vai kylmempi mukavampi, myöskään kehon ääreisosissa. (Ilmarinen, Korhonen, Mäkinen 1983, toim. Ilmarinen 175)

lämpötasapaino = Kehon optimaalisen lämpötilan säilyminen. Ihmisen keho on lämpötasapainossa silloin, kun kehon lämmön luovutus on yhtä suurta kuin lämmöntuotto. Jos kehon lämmöntuotto on suurempaa kuin luovutus, ihminen lämpökuormittuu. Ja jos ihmisen keho luovuttaa lämpöä enemmän kuin tuottaa, keho jäähtyy ja paleltuu. (Ilmarinen, Korhonen, Mäkinen 1983, toim. Ilmarinen 173)

mulesing = Kirurginen toimenpide, jossa merinolampaan peräaukon suulta poistetaan ihoa, jotta se arpeutuisi, eikä loiskärpäset pääse tämän vuoksi munimaan lampaan iholle.

Epäeettinen ja kivulias toimenpide. Mulesing free = Eläimille ei ole tehty kyseistä epäeettistä toimenpidettä. (Vihreät vaatteet)
Lastenvaatteiden turvallisuusvaatimukset = Suomen Standardisoimisliitto SFS: n vahvistama eurooppalainen standardi; Lastenvaatteiden turvallisuusvaatimukset. Lastenvaatteiden nauhojen ja kiinnitysnyörien vaatimuksien standardi SFS-EN 14682/AC. Standardi määrittelee lastenvaatteiden nauhoja ja kiristysnyörejä koskevia vaatimuksia 14 ikävuoteen asti. Suomessa tekstiili- ja vaatetusalan standardien julkaisuista ja valmistelusta vastaa Standardisoimisyhdistys TEVASTA ry. SFS-standardit ja SFS-julkaisut on suojattu tekijänoikeuslailla, eikä niiden sisältöä saa julkaista julkisilla verkkosivuilla ilman lupaa ja julkaisumaksua. (Suomen Standardisoimisliitto SFS, 5.6.2015)

Sertifikaatti = Maksullinen todistus siitä, että tuotteen valmistus on toteutettu kestävin periaattein. (Nudge)

Öko-Tex 100-standardi = Vaate- ja tekstiiliteollisuuden käyttämä turvallisuusstandardi. Standardin mukainen tuote ei sisällä ihmisille haitallisia ja myrkyllisiä kemikaaleja. (Nudge)

GOTS = Global Organic Textile Standard International Working Group. Järjestö, joka edistää luonnonmukaista tekstiilituotantoa. GOTS -järjestön tavoitteena on, että tuotteen koko valmistuskaari on sertifioitu. (Nudge)

2.3 Työn tausta

Opinnäytetyöni aihe valikoitui lopulta pitkän pohdinnan tuloksena ollessani äitiyslomalla ja vanhempainvapaalla. Tuolloin mietin paljon mitä uutta annettavaa minulla olisi naistenvaatemarkkinoille. Lapsen myötä kiinnostuksen kohteeni luonnollisestikin vaihtuivat ja aloin seuraamaan naistenvaatemuodin lisäksi enemmän lastenvaatemuotia. Vauva- ja myöhemmin pikkulapsiarjessa huomasin millaiset vaatteet ja materiaalit ovat miellyttäviä lapsen iholla ja helppo pukea lapsen päälle vaivattomasti.

Lapsen kasvaessa korostui materiaalien miellyttävyyden ja kestävyyden lisäksi myös mallien toimivuus liikkeiden kasvaessa. Tänä aikana huomasin myös epäkohtia, mitä nykyajan lastenvaatteissa on ja jotka haluaisin itse korjata. Kaikki vaatteet eivät kestä paria pesukertaa kauempaa kutistuen, nukkaantuen ja muotonsa menettäen.
Halusin itse tutkia, miten paremmilla materiaalivalinnoilla voi vaikuttaa vaatteiden kestävyyteen. Toiveissa oli, että vaatteita pystyisi kierrättämään vielä lapselta toiselle useamman kerran, siten vaatteen elinkaari pitenee ja ympäristön kuormitus vähenee.

Ymmärrys on kasvanut matkan varrella, enkä olisi uskaltanut hypätä lastenvaatteiden suunnittelun maailmaan ilman omakohtaisia kokemuksia.
Taustatyö ja havainnointi opinnäytetyötä varten on alkanut jo pidemmän ajan kuluessa.

2.4 Työn tavoitteet

Työn tarkoituksena oli suunnitella taaperoikäiselle lapselle konseptivaatemallisto, sisältäen 8 sisävaatetta, 1 välihaalarin ja 3 asustetta ulkokäyttöön. Suunnittelun lopputuotoksena syntyi mallistolakana ja katalogi.
Lähtökohtaisesti suunnittelussa kohderyhmänä olivat poikalapset ja sesonkina syksy/talvi 2019-2020. Suunnittelun aikana rinnalla kulki myös ajatus sesongittomuudesta ja tavoittelin, että malliston vaatteista osa olisi myös unisex vaatteita sopien poikien lisäksi tytöille. Myöhemmin jatkokehiteltäessä pienillä muutoksilla, eri väri- ja materiaalivalinnoilla mallisto pysyy kiinnostavana sesongeista toiseen ja kestää aikaa.

Lastenvaatteiden suunnittelussa suurena vaikuttavana tekijänä olivat vaatetusfysiologiset asiat, vaatteen funktionaalisuus; liikkeiden havainnointi ja niiden huomioiminen vaatteiden malleissa ja rakenteissa, jotta vaate kestää suuria liikeratoja, eikä haittaa nopeasti kehittyvän lapsen liikkumista. Lastenvaatteiden suunnittelussa korostuu myös turvallisuustekijät ja Suomen Standardisoimisliitto SFS on vahvistanut lastenvaatteisiin liittyen standardin nimellä; Lastenvaatteiden turvallisuus. Lastenvaatteiden nauhat ja kiristysnyörit. Vaatimukset SFS-EN 14682/AC. (Suomen Standardisoimisliitto SFS, 5.6.2015)

Oman konseptivaatemallistoni tärkeimmät tavoitteet olivat luoda toimiva ja käyttäjäkeskeinen eheä kokonaisuus, näyttönä suunnitteluosaamisestani ja olla ponnistuslautana tulevaisuuden työmarkkinoille.
Suunnittelussa oli otettava huomioon vaatteen turvallisuus ja vaatimukset, käyttömukavuus, eettisyys ja ekologisuus vaatteiden ollessa kasvavalla lapsella käytössä vain hetken aikaa. Konseptivaatemallistossani pyrin keskittymään käyttäjäkeskeiseen suunnittelutapaan, eli ottamaan huomioon, että vaatteet miellyttävät esteettisesti ostajan ja mahdollisen pukijan silmää, niin myös miellyttäisi ennen kaikkea sitä varsinaista käyttäjää, pientä taaperoa.

Opinnäytetyössäni kävin ensiksi läpi mitä muoti on ja mitä kestävä muotoilu on. Lopuksi pohdin miten mielestäni nämä asiat lastenvaatemuotoilussa ilmenevät. Pohdin suomalaisen lastenvaateteollisuuden kasvua viime vuosina ja tutkin kilpailija-analyysin muodossa muutamia muita uusia suomalaisia lastenvaatebrändejä. Millä tavoin nämä merkit ovat ponnahtaneet pinnalle? Mikä on heidän ideologia kestävän kehityksen kannalta? Näitä asioita mietin oman suunnitteluprosessini aikana ja mietin kuinka voin erottua joukosta.

Haasteina pidin opinnäytetyön teossa omaan vaatemallistokonseptiini sopivien materiaalivalintojen löytymistä, jotka ilmentäisivät mallistoni visuaalista ilmettä, teemaa ja käyttäjäkeskeistä suunnittelutapaa. Ja ennen kaikkea saada näistä kaikista koottua kestävään muotoiluun keskittyvä mallisto.

Pidin haasteena myös kasvavaa kilpailua kotimaisilla lastenvaatemarkkinoilla. Kuinka erottuisin omalla mallistollani joukosta ja onko mallistoni idea ja teema tarpeeksi tarttuva ja mielenkiintoinen lapsiperheiden mielestä. Opinnäytetyön lopussa pohdin, että kuinka onnistuin työssäni, mitä opin, miten kehityin ja mitä parannettavaa jäi.

2.5 Aikataulu ja työskentelytapani

Opinnäytetyön aiheeksi lastenvaatemallisto valikoitui tarkalleen vuoden 2017 keväällä ja toukokuussa 2018 pitämäni työsuunnitelmaseminaarin myötä aihe tarkentui taaperoikäiselle lapselle suuntauvaksi lastenvaatteiden konseptimallistoksi.

Kesä-elokuun välisen ajan tein havainnointia, muistiinpanoja, ensimmäisiä luonnoksia, tutkin wgsn.com -sivuston trendiennusteita ja materiaaleja. Seurasin oman lapseni leikkejä, erityisesti millaiset ja minkäväriset lelut lasta kiinnostavat, millaisia lastenvaatteita meiltä löytyy kotoa ja millaiset lasten lelut kiinnostavat yleisesti nykylasta. Tutkin olemassa olevien vaatteiden malleja ja rakenteita. Kiertelin kirpputoreilla ja vaateliikkeissä katselemassa lastenvaatevalikoimia ja keskustelin ystäväperheiden kanssa nykyajan lastenvaatteiden hyvistä ja huonoista puolista. Millaisia ajatuksia muilla vanhemmilla on niihin liittyen herännyt? Näiden pohjalta jatkoin omia havainnointejani ja luonnostelua.

Elokuussa mallistoni teema rakentui moodboardin, story boardin ja lopullisten luonnosten ja materiaalivalintojen myötä.

Syyskuussa kävin kirja-aineistoa ja verkkojulkaisuja läpi, oma kirjoitustyö lähti käyntiin, syyskuuhun sisältyi myös tasokuvien ja mallistolakanan tekoa.

Marraskuussa hioin malliston visuaalista ilmettä, materiaalivalintojen vaihto, niihin liittyen päätösten tekoa, kuvien editointia ja raportin kirjoitusta. Joulukuussa oli vielä työn pientä viimeistelyä ennen kuin opinnäytetyö oli valmis.

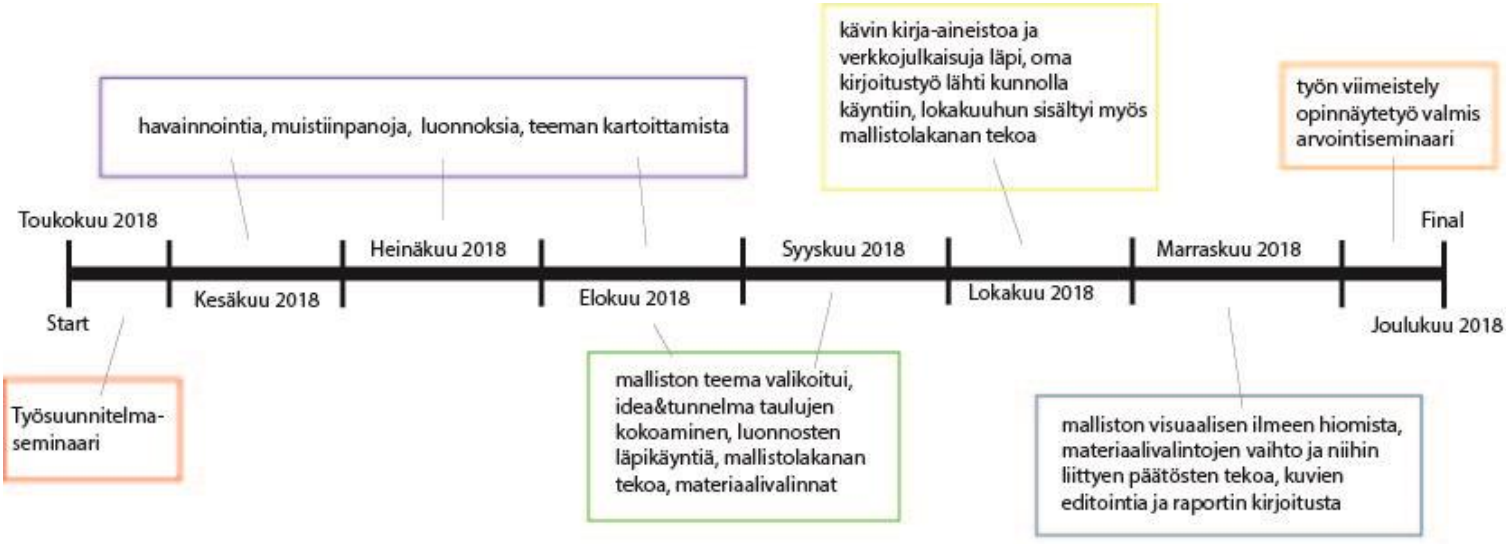

Kuva 1. Aikataulu.

3 MUOTI JA KESTÄVÄ MUOTOILU

3.1 Muoti

Ana Nuutinen kirjoittaa kirjassaan, että Sprolesin (1979) mukaan vaatteen värien, materiaalien, yksityiskohtien ja valmistusmenetelmien kokonaisuutena syntyy muoti ja näitä ominaisuuksia vaihtaen tapahtuu muodin muutos. Muodin muutos ja kiertokulku on jatkuvaa. (Nuutinen 2004, 71-72) Nuutinen lainaa kirjassaan Koskennurmi-Sivosta (1998) ja kirjoittaa, että muoti on menneisyyden ja tulevaisuuden raja, jossa pala kumpaakin määrittää nykyhetken. Koskennurmi-Sivosen (2003) mukaan muoti-sanana viittaa vallitsevan aikakauden muoti-ihanteeseen. (Nuutinen 2004, 60) Olen huomioinut, että nykypäivänä muodissa voi olla yhtä aikaa pinnalla monen eri aikakauden tyylejä sekoittuen myös keskenään. Mielestäni tällainen muodin kierto on parempi asia, kuin aina täysin uusien ideoiden ja tyylien keksiminen, jos se tapahtuu kestävän kehityksen ja kestävän muotoilun periaattein.

Muoti muuttuu kuitenkin nopealla tahdilla nykytekniikan ansiosta kuormittaen ympäristöä ja yhteiskuntaa. Yle.fi artikkelissa vuodelta 2018 toimittaja Jaro Asikainen kirjoittaa, että YK: n mukaan vaateteollisuuden osuus on kymmenen prosenttia maailman hiilidioksidipäästöistä. Eli päästöjä aiheutuu enemmän kuin lento- ja laivaliikenteestä. (YLE, 13.8.2018) Mainonta tavoittaa entistä laajemman käyttäjäkunnan, joka lisää kysyntää ja kysynnän kasvaessa

muotiketjut tuottavat halvoista raaka-aineita tuotettuja vaatteita entistä enemmän ja nopeammin. Tällaisella muodilla ruokitaan ihmisten muuntautumishaluja ja tarpeita.

Kestävän muotoilun puolesta puhuja professori Kate Flecher, Centre for Sustainable Fashion, University of the Arts London, 6.11.2017 toteaa.

"DON'T ASSOCIATE FASHION WITH SHOPPING"

Edellä mainittu Kate Flecherin sitaatti vapaasti suomennettuna olisi, että muoti ei ole pelkkää kuluttamista ja aina vain uuden vaatteen ostamista. Slow fashion aate täytyisi tulla paremmin tunnetuksi suunnittelijoiden ja tuottajien lisäksi myös vaatteiden ja tuotteiden käyttäjille. Slow fashion nimitystä käytetään muodista, joka on vaihtoehtoinen ajattelutapa ja vastaisku nopealle kulutusmuodille. Slow fashion perustuu laatuun, tuotteen pitkäikäisyyteen ja mielekkyyteen ja kestävän muotoilun ajatteluun koko tuotteen elinkaaren ajan. Tämä voi olla hintavampaa ja tuontanto hitaampaa, mutta jokaiseen tuotantovaiheeseen panostetaan, jotta tuote on standardien mukainen ja turvallinen kuluttajlle, työntekijöillä on hyvät työolot ja ympäristötekijät otetaan huomioon. (Theecologist, 1.6.2007)

3.2 Kestävä muotoilu

Kirsi Niinimäki kertoo kirjassaan Sustainable Fashion: New approaches (2013), että ympäristöasioita ruvettiin ottamaan huomioon 1970-luvulla. Silloin esillä olivat enemmän teollisuudesta aiheutuvat jäteongelmat. Nykypäivänä kestävän muotoilun tulisi noudattaa elinkaariajattelutapaa. On parempi suunnitella elinkaaria pelkkien tuotteiden sijasta; kestävä muotoilu sisältää käyttövaiheen ja elinkaaren lopun huomioon ottamisen. Kestävässä muotoilussa otetaan huomioon kaikki tuotteen elinkaaren vaiheet; suunnittelu, valmistus, logistiikka, vähittäiskauppa, käyttö, hävittäminen ja sivuvirrat. Ekologisen ja ympäristöystävällisen muodin suunnittelu vaatii entistä luovempia ajattelutapoja ja ratkaisuja. (Niinimäki 2013, 16-17)

Arvot ja etiikka ovat yksi kestävän kehityksen perusteista (Niinimäki 2013, 33). Mielestäni yhteiskunnallisten arvojen lisäksi, jokaisella on myös ne omat henkilökohtaiset arvot asioista, jotka voivat näkyä pukeutumisessa. Niinimäki krjoittaa myös, että kestäviin arvoihin kuuluu, että vaatteet tuotetaan ekologisesti ja eettisesti järkevällä tavalla. Tuotantovaiheissa huomioidaan työntekijöiden työolot, käyttäjien turvallisuus ja ympäristön hyvinvointi käyttäen myrkyttömiä ja ekologisia materiaaleja. (Niinimäki 2013, 35) Käyttäjät valitsevat tuotteet pitkälti esteettisyyden perusteella, joten on tärkeää, että molemmat asiat, käytännölliset

menetelmät ja estetiikka kulkevat rinnakkain kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. (Niinimäki 2013, 42)

Tuotteen kauneus on merkittävä tekijä, kun kuluttajat valitsevat vaatteita ja suunnittelijat luovat uusia muotituotteita. Muotoilun esteettiset näkökohdat ovat kauneus, tyyli, väri, sopivuus ja positiiviset mukavuuteen liittyvät kokemukset. Lisäksi kauneuskokemus on emotionaalinen ja yksilöllinen. Kokemukseen yhdistyvät mm. aika, kulttuuri ja muiden hyväksyntä. Siksi esteettisyys ei ole vain fyysinen tai psykologinen kokemus. Esteettinen kestävyys pohjautuu kaikkiin kestävän kehityksen arvoihin. Meidän pitäisi arvioida suunnittelemiamme tuotteita paitsi toiminnallisuuden pohjalta, myös arvojen sisällyttämiseksi tuotteisiin. (Niinimäki 2013, 36)

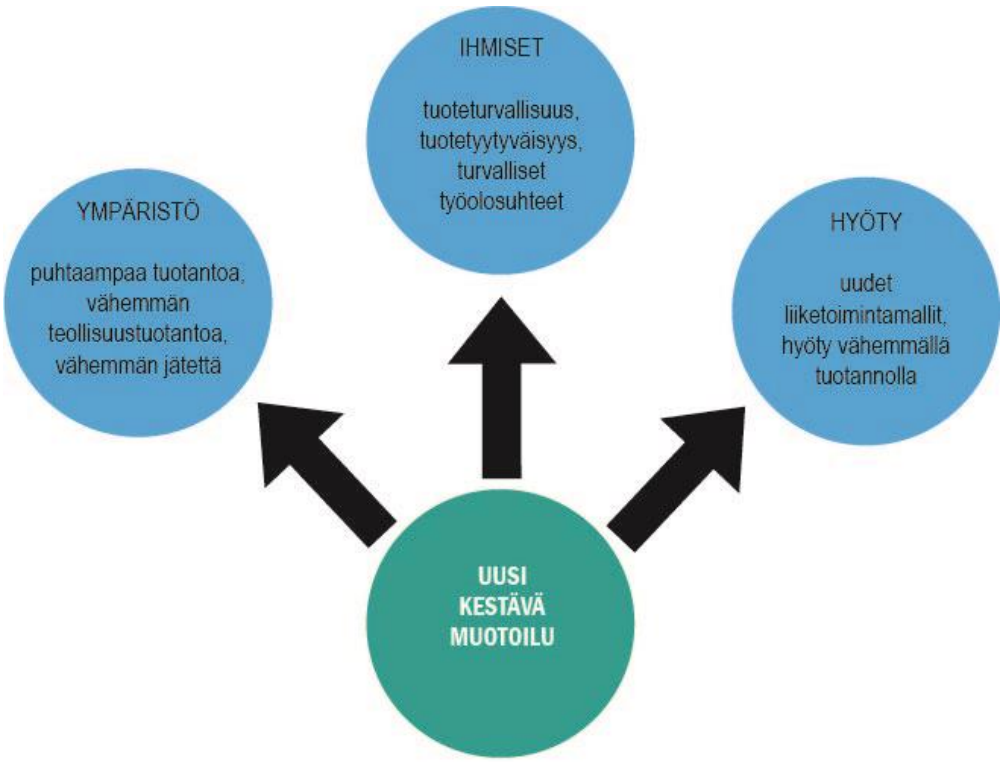

Kuva 2. Uuden kestävän muotoilun kaavio.
Käännös Kirsi Niinimäen kirjassa Sustainable fashion; new approaches (2013) olevasta kaaviosta, jossa käsitellään miten uuden kestävän muotoilun malli vaikuttaa ihmisiin, ympäristöön ja liiketoimintaan. (Niinimäki 2013, 35)

Kestävän kehityksen ajattelumalli on ollut olemassa jo kymmeniä vuosia, mutta muutos asioissa ja ihmisten tietoisuudessa tapahtuu hitaasti. Vaikka ympäristöasioista uutisoidaankin, niin on liian helppoa ummistaa silmänsä negatiivisilta uutisilta, jos näitä asioita ei konkreettisesti näe jokapäiväisessä elämässään.

Olen huomioinut, että isot halpamuotiketjut mainostavat, että asiakkaat voivat tuoda omia vanhoja kodintekstiilejä ja vaatteita suoraan ketjujen liikkeisiin, josta ne matkaavat sitten eteenpäin myytäviksi, uusiokäyttöön ja kierrätettäviksi. Mielestäni tämä ei ole vielä riittävää kestävän kehityksen edistämistä, vaan muotiketjujen olisi lopetettava tuottamasta vaatteita yli tarpeen. Monestikin vanhoja vaatteita vastaan saa vielä alennuskupongin, jolla houkutellaan kuluttajia ostamaan aina vain lisää.

Kierrätys- ja uusiomateriaaleja kehitetään jatkuvasti. Yle.fi: n toimittajan Päivi Puukan artikkelissa vuodelta 2017, käsiteltiin kahdeksan EU maan laajuista Trash 2 Cash -hanketta ja siinä haastateltiin Aalto-yliopiston muotoilun tutkimuksen professofia Kirsi Niinimäkeä. Hanke edistää erityisesti puuvillan ja polyesterin kierrättämistä, tavoitteena ettei tulevaisuudessa enää tarvitsisi tuottaa uutta puuvillaa tai keinokuitua. Vaateteollisuuden on pakko keksiä uusia vaihtoehtoja massatuotetuille materiaaleille, jotta ympäristön kuormitus vähenee. (YLE, 13.10.2017)

HS.fi: n toimittajan Mari Mannisen artikkelissa vuodelta 2017 kirjoitetaan niin ikään Aalto-yliopiston tekemästä tutkimuksesta, jossa he ovat onnistuneet valmistamaan sanomalehtipaperista lankaa. Kyseisessä tutkimuksessa on käytetty heidän kehittelemäänsä Ioncell-menetelmää, joka on myrkytön ja voisi korvata tulevaisuudessa osan puuvillantuotannosta ja öljyvaroja kuluttavasta keinokuitutuotannosta.
Artikkelissa haastateltu professori Hexbert Sixta arvelee, että Ioncell-valmistusmenetelmän kehittelyssä menee vielä aikaa, ennen kuin se päätyisi kaupalliseen käyttöön ja menetelmässä tuotetuista materiaaleista valmistetut tuotteet päätyisivät kuluttajille. Hän arvelee, että menetelmään käytetyt materiaalit olisivat silloin kuitenkin sanomalehtipaperin sijaan todennäköisemmin sellu ja kierrätetty puuvilla. (Helsingin Sanomat, 9.12.2017)

Artikkelit luettuani pohdin, voisinko käyttää oman lastenvaatemallistoni suunnittelussa joitain uudenlaisia materiaaleja. Miten yhdistäisin kestävän ajattelumallin uudella tavalla mallistooni. Materiaalien saatavuus kuitenkin loi paljon haasteita ja rajoitteita mallistoa suunnitellessa. Mielestäni itsessään kuitenkin lastenvaatemuodissa siirtyminen muotivirtauksesta toiseen on hitaampaa, slow fashion ja kestävän kehityksen ajattelumalli toteutuu naistenvaateteollisuutta paremmin. Lastenvaatteissa tärkeimmät kriteerit ovat materiaalien laatu, kestävyys, käyttömukavuus, materaalien, lisätarvikkeiden turvallisuus, sekä lisäksi käyttäjäkeskeisyys. Naistenvaatemuodissa ruokitaan enempi uudistumisen haluisia aikuisia, joka toivottavasti tulevaisuudessa muuttuu, kun ihmisten tietoisuus kasvaa ja suunnittelijat tekevät entisestään kestävämpiä ratkaisuja ja vaihtoehtoisia materiaaleja on entistä edullisemmin tuotannon saatavilla.

Oman suunnitteluprosessin tukena tutkin myös lastenvaatemuodin trendiennusteita wgsn.com sivustolta. Mietin millaisia asioita voisin poimia sieltä omaa mallistoani rakentaessa. Kävin läpi sivustolta väri- materiaalikarttoja ja tutkin uusimpia uutisia ja artikkeleita liittyen kestävään muotoiluun ja lastenvaatemuotiin. Sivustolle onkin koottu kattavasti julkaisuja myös kestävien lastenvaatteiden suunnitteluun liittyen.

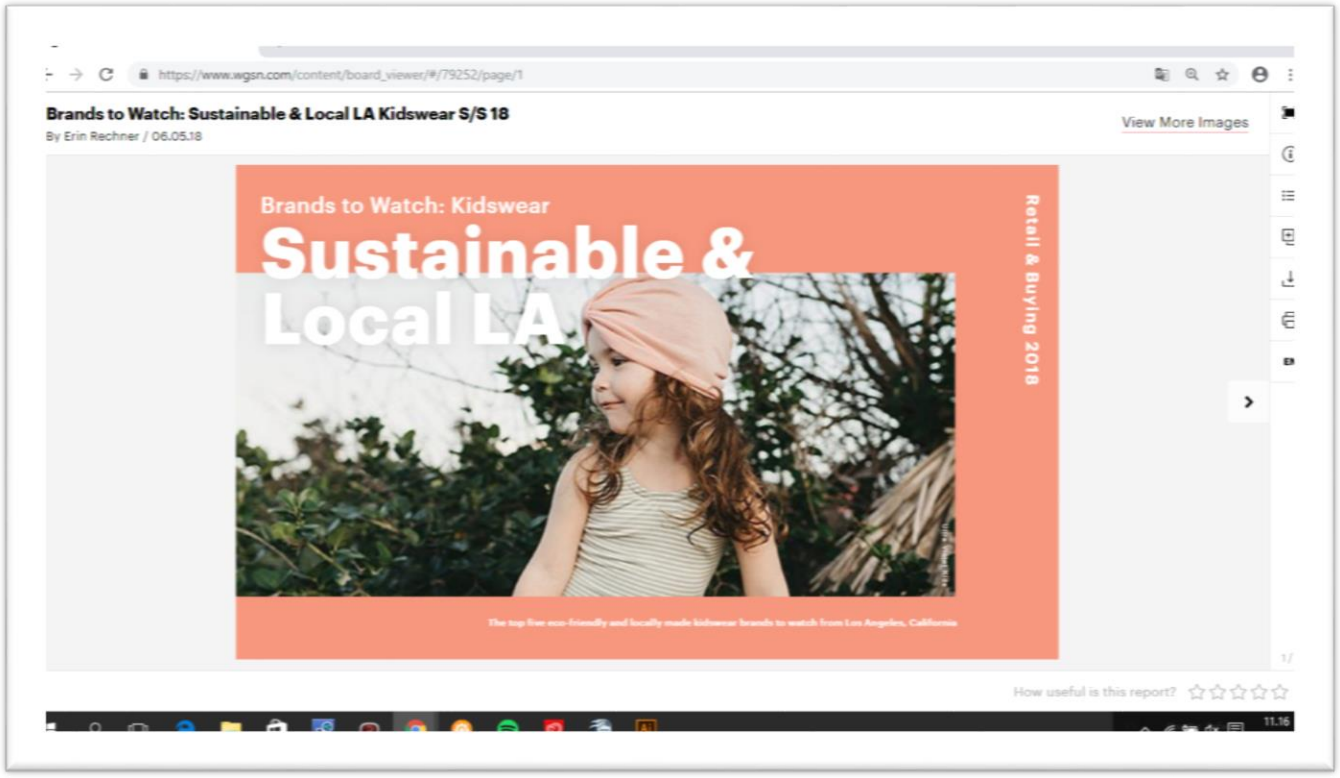

Kuva 3. Screenshot kuva julkaisusta wgsn.com sivustolta.

3.3 Kotimaiset lastenvaatteet

Kotimaisten lastenvaatteiden suosio on kasvanut viime vuosina nopeaa vauhtia. Vajaassa kymmenessä vuodessa kotimaisille markkinoille on putkahtanut useita uusia lastenvaatebrändejä ja uskoisin että ilmiö on nousujohteinen edelleen. Usean kotimaisen merkin joukosta, valikoin tarkasteluun alempana olevaan kilpailija-analyysiin viisi eri brändiä. Kotimaisista lastenvaatteista itselleni ensimmäinen mielleyhtymä on ekologisiin, eettisiin, laadukkaisiin vaatteisiin ja tekstiileihin. Mielestäni aika usea suomalainen merkki suunnittelee erilaisia printtikuosisia tekstiilejä ja vaatteita.
Kotimaisuus näkyy lastenvaatemuodissa joka vuosi enemmän ja enemmän. On mielestäni mahtavaa, että äidit ympäri maan ovat innostuneet kannattamaan ekologisempia ja eettisemmin tuotettuja lastenvaatteita ja kotimaisien tuotteiden arvostus kasvaa.

Brändäys ja markkinointi on nykyteknologian ja somekanavien mm. facebookin ja instagramin ansiosta hieman helpompaa ja aiempaa nopeampaa. Uudet pienemmät, vasta aloittelevat brändit pääsevät nopeammin suuremman käyttäjäkunnan näkyville ja mahdollisien ostajien ulottuville. Näistä somekanavista löytyy myös omat väylänsä vaatteiden ja asusteiden kierrättämiseen kirpputoreilla, mikä on aivan loistava asia kestävän kehityksen kannalta. Vaatteiden ja asusteiden elinkaari pitenee ja kertakäyttömuoti vähenee.

3.4 Kilpailija-analyysi

Otin osaksi opinnäytetyötäni kilpailija-analyysin, koska halusin saada tarkempaa tietoa millaisia tarinoita kotimaisten brändien taustalta löytyy. Onko tie menestykseen ollut helppo vai alku vaikea. Vaatemerkkien käyttämät materiaalit kiinnostivat ja se missä tuotteet valmistetaan. Nämä asiat auttavat pohjustamaan mahdollisesti tulevaisuudessa oman brändin syntymistä ja tuotannon käynnistymistä. Merkkien tunnetuimpien ja ostetuimpien tuotteiden tutkiminen kartoitti minulle vähän sitä, millaisia vaatteita suomalaiset lapsiperheet haluavat.

Valikoin nousevien kotimaisten lastenvaatebrändien joukosta viisi eri brändiä; Gugguu, Papu Design, Omin, Kaiko ja Taival. Osa näistä on jo vakiinnuttanut paikkaansa suomalaisen suunnittelun korkeimmilta korokkeilta ja osa käy vielä nousukiitoaan. Etsin näiden brändien verkkosivuilta ja somekanavilta tietoa; milloin brändi on perustettu, missä tuotanto tapahtuu kokonaisuudessaan, kohderyhmä, mitkä ovat kyseisten brändien tunnistettavimmat tuotteet, millaiset materiaalit käytössä, mahdolliset sertifikaatit, pientä faktatietoa verkkosivuilta ja millaisia mielikuvia brändit ja vaatteet itsessäni herättää.

Brändi	Perustamisvuosi	Kohderyhmä ja tunnetuimmat tuotteet	Tuotanto	Materiaalit ja sertifikaatit	Muita huomioita
Gugguu www.gugguu.com	2012	Unisex- vaatteita, sekä tytöt&pojat erikseen, myös aikuisille Jumpsuit, pipot, myssyt ja lippikset kahdella isolla tupsulla	Suunnittelu Suomessa, kangastoimittajat Suomesta ja muualta Euroopasta Tehtaat Suomessa ja Baltiassa	100% ekopuuvilla, 100% puuvilla puuvilla sekoitteet (93% puuvilla, 7%elastaani) GOTS ja Öko-Tex 100	Nettisivuilla korostuu brändin ideologian koostuvan näistä asoista: Laatu, asiakaslähtöisyys, ekologisuus ja turvallisuus. Mielestäni selkein oma tyyli. Yksivärisiä ja kirkkaita värejä.
Papu Design www.papustories.com	2012	Unisex-vaatteita lapsille, sekä vaatteita myös naisille Polvipaikkaleggingsit, baggy-housut, Kanto-mekko, rusettipipo	Tuotanto Suomessa ja Portugalissa	Luomupuuvilla-elastaani sekoitteita	Menestynein suomalainen lastenvaatebrändi. Jälleenmyyjiä suomessa yli 30 ja ulkomailla yli 70. Oma kivijalkamyymälä Helsingissä.
Omin www.omin.fi	2016	Unisex- vaatteita Tuotteissa kuosit selkeitä, kekseliäitä leikkauksia	Suunnittelu ja valmistus Suomessa	Korkealaatuisia, luonnonmukaisia, sertifioituja materiaaleja	Minimalistinen tyyli, käyttömukavuus, monikäyttöisyys ja pitkäikäisyys.
Kaiko www.kaikoshop.com	2016	Unisex-vaatteita lapsille, sekä tytöt ja pojat erikseen, myös vaatteita aikuisille. Kauniit maalaukselliset kuosit	Suunnittelu Suomessa, kankaat valmistetaan ja tuotteet ommellaan suomalaisomisteisella tehtaalla Portugalissa	Luomupuuvilla-elastaani sekoitteita Öko-Tex 100 sertifiointi	"Fashion with a mission" Kaiko tarjoaa eettisesti valmistettuja vaatteita, joiden tuotosta lahjoitetaan 7% kehitysmaiden naisten ja lasten kouluttamiseen.
Taival www.taivalclothing.com	2017	Unisex-vaatteita, sekä tytöt&pojat erikseen Pupupipo ja vaatteissa maalaukselliset harmoniset kuosit	Suunnittelu Suomessa, kankaat ja valmistus Portugalissa Ponde de Limassa Cottonhouse Lda nimisellä tehtaalla, jonka omistaa Black Moda Oy	GOTS ja Öko-Tex 100 -sertifioituja Luomupuuvilla-elastaani sekoitteita	Mukavuus, yksinkertaiset linjat ja leikkaukset Merkin logo yksinkertainen ja kaunis. Tuotteiden kohdalla hyvät tiedot materiaalien alkuperästä. Eettisyyden merkitystä korostetaan.

Kuva 4. Kokoamani kilpailija-analyysi taulukkomuodossa.

Näistä brändeistä yhtä lukuunottamatta kaikki ovat laajentaneet tuotantonsa ulkomaille, Baltiaan ja suurin osa Portugaliin, jossa sijaitsee suomalaisomisteinen tehdas. Kaikkien merkkien ideologiaan kuuluu heidän verkkosivuiltaan löytämieni tietojen mukaan ekologisuus, eettisyys ja turvallisien sertifoitujen materiaalien käyttö tuotteissa. Merkeistä Omin mainitsee verkkosivuillaan haluavansa pitää suunnittelun ja koko tuotannon Suomessa.
Vertailemistani viidestä merkistä kaikki suunnittelevat ja valmistavat unisex-vaatteita lapsille. Suurimmalta osalta löytyy myös kohdistetut mallistot tytöille ja pojille erikseen, sekä Gugguu, Papu ja Kaiko ovat laajentaneet valikoimiaan myös aikuisten vaatteilla. Jokainen merkeistä on aloittanut rajatusta kohderyhmästä laajentuen, joka on mielestäni hieno asia, että tuotteet ovat ajan myötä löytäneet kiinnostusta yhä kasvavasta kohderyhmästä. (Gugguu; Papu Design; Omin; Kaiko Clothing; Taival Clothing)
Mielestäni Kaikon verkkosivuilla mainittu sitaatti" *Fashion with a mission*", on kekseliäs lausahdus ja kuvastaa hyvin heidän toimintaansa. Heidän vaatteidensa tuotoista ohjataan 7% kehitysmaahan naisten ja lasten kouluttamiseen. (Kaiko Clothing)

Jokaisen brändin tausta ja kasvutarina on mielenkiintoinen ja omanlaisensa. Välillä on sattumaa milloin oma idea saa tuulta alleen ja nousee suureen suosioon. Varsinkin näiden parin uusimman brändin Kaikon ja Taivalin tekstiilien kuosit on upeita ja niistä näkee suunnittelijan oman luovuuden ja tuotteista on syntynyt melkein kuin maalauksia.

Yhteenvetona tein, että kotimaisten lastenvaatteiden suunnittelussa kilpailu kasvaa koko ajan ja omaa ideaa täytyy hioa äärimmilleen ja brändäykseen ja markkinointiin tulee panostaa hyvin, jotta erottuu joukosta. Kestävällä muotoilulla on iso osa kotimaisessa lastenvaateteollisuudessa ja oikeiden, samat arvot jakavien yhteistyökumppaneiden löytyminen on tärkeää, jotta tuotteen koko elinkaari pysyy kestävänä. Oman malliston kannalta etsimäni tieto ja analysointi oli hyödyllistä, koska sain paremman kokonaiskuvan kotimaisen lastenvaatemuotoilun resursseista. Analyysin avulla selveni kohderyhmäni mieltymykset ja tarpeet käyttäjäkeskeisen malliston suunnittelua varten.

4 FUNKTIONAALINEN VAATEMUOTOILU

4.1 Funktionaalinen vaate ja ergonomia

Vaatteen ergonomisuutta arvioidessa tutkitaan eri menetelmillä ihmisen, tekniikan ja toiminnan vuorovaikutusta. Ergonomian tutkimisella ja menetelmillä on tarkoituksena parantaa ihmisten hyvinvointia, turvallisuutta ja toiminnan tehokkuutta. Jotta ympäristö, tehtävä työ ja välineet vastaavat ihmisten kykyjä ja tarpeita. (Suomen Ergonomiayhdistys Ry 2011, Pakarinen 2017)

Funktionaalista vaatetta suunnitellessa on otettava huomioon olemassa oleva ympäristö (sekä fyysinen, että sosiokulttuurinen); vaate vastaa tehtyä toimintaa, suojaa ja tukee hyvinvointia. Näitä tarkastellaan ergonomian, vaatetusfysiologian menetelmien ja tutkimusten avulla, jotta työstä tulee ehyt kokonaisuus ja käyttötarkoituksien mukainen. Funktionaaliseen suunnitteluun vaikuttavat olennaisesti myös sosiokulttuuriset vaikutteet; vaatteen miellyttävyys, tuntemukset, estetiikka ja vaatteilla viestiminen eri tilanteissa. (Pakarinen 2017)

Lastenvaatteet ovat kuin urheiluvaatteita, eli funktionaalisuus on avainasemassa ja tärkeä osa-alue lastenvaatteiden suunnittelussa. Vaatteen ergonomian on oltava kunnossa. Liikkeen täytyy onnistua ilman, että vaate kinnaa polvista, haaroista tai kainaloista haitaten lapsen liikkumista. Esimerkiksi yläosan helman mallin tulee olla sellainen, ettei kumartuessa keskivartalo paljastele ja istuessa alaosan vyötärö pysyy mukavasti omalla paikallaan. Näin ollen lapsen innostus leikkeihin, liikuntaan ja jokaiselle lapselle tärkeään, uuden oppimiseen säilyy häiriöittä.

”Haittaako, jos vaatteet likaantuvat lasten liikuntatuokiossa?
Pesukone on melkein joka kodissa. Rapatessa roiskuu ja niin myös lasten liikuntahetkien tiimellyksessä. Ei oteta sitä liian vakavasti, vaan annetaan lapselle liikunnan elämyksiä. Vaatteita saa aina uusia, menetettyä innostusta suhdetta liikuntaan välttämättä ei.” Jaakko Finne, 2017 (Finne 2017, 53)

Mielestäni ylempi teksti Jaakko Finnen kirjasta Liikkuva lapsi, terveempi aikuinen (2017) on mainiosti kirjoitettu ja siinä kiteytyy hyvin lastenvaatteiden käyttötarkoituksen ydin. Lastenvaatteen täytyy yhden päivän aikana venyä moneen tekemiseen ja tarkoitukseen. Siististä, rauhallisesta sisäleikistä toisena hetkenä vauhdikkaaseen juoksuun, jumppaan ja kiipeilyyn. Kestävillä materiaalivalinnoilla vaikutetaan lopulta siihen, että vaate kestää myös likaantumista, kovaa venymistä ja useita pesukertoja. Lastenvaatteissa täytyy olla liikkeitä tukevia rakenneratkaisuja ja materiaalien täytyy olla ominaisuuksiltaan ennen kaikkea miellyttävän tuntuisia lapsen herkällä iholla, niin myös hengittäviä ja suojaavia. Vaatteen mukavuuden määrittelee käyttäjiensä henkilökohtaiset fyysiset ja psyykkiset tuntemukset, vaatteen esteettisyys, käyttötarkoitus ja käyttöympäristö. Joskus psykososiaaliset tekijät menevät vaatteen miellyttävän tuntemuksen ja toiminnallisuuden edelle. (Risikko & Marttila-Vesalainen 2006, 7) Omassa konseptimallistossani, halusin ottaa kohderyhmäni, eli lapsien mieltymykset vahvasti huomioon. Värit ja erilaiset muodot tukevat lapsen kehitystä.

4.2 Vaatetusfysiologia toiminnallisissa lastenvaatteissa

Vaatetusfysiologia tarkastelee käyttäjän, ympäristön ja käyttötarkoituksen luomaa kokonaisuutta. Toiminnallisia vaatteita suunnitellessa on otettava huomioon lämpöviihtyvyys, lämpötasapaino ja käyttömukavuus. Nämä asiat vaikuttavat suuresti etenkin tekstiilimateriaalien valintoihin.
Tutkimusmenetelmiä ovat mm. materiaalitutkimukset, malli- ja käyttökokeet, joissa testataan vaatteen ominaisuuksia, mitoitusta ja yksityiskohtia, fysiologiset laboratoriokokeet ja vaatteen ominaisuuksia pystytään mittaamaan myös matemaattisilla laskentakaavoilla. (Risikko & Marttila-Vesalainen 2006, 9)
Oman mallistoni suunnitteluvaiheessa pystyin testaamaan valitsemieni materiaalien pesunkestävyyttä kotioloissa. Myöhemmin jos malliston vaatteet päätyvät valmistusvaiheeseen, niille voisi tehdä lisäksi malli- ja käyttökokeita aidoissa käyttöolosuhteissa oikeilla käyttäjillä. Näin varmistaisin, että vaatteiden mallit ovat täysin toimivia. Nyt suunnitteluprosessini perustui havainnointiin ja materiaalien ominaisuuksien vertailuun.

4.3 Funktioanalyysi

Hyödynsin kirjassa Vaatteet ja haasteet (Risikko & Marttila-Vesalainen 2006) Pirkko Anttilan (1993) soveltamaa funktioanalyysiä tuotteiden käyttötarkoituksia tarkentaessa ja malliston kokonaiskuvaa hahmotellessa. Sovelsin alle kaaviota omaan työhöni sopivaksi suunnitteluprosessia tukemaan.

Funktioanalyysissä keskelle asetetaan funktio, eli omassa työssäni suunnittelemani lastenvaatemallisto ja sen käyttäjä. Tätä tarkastelin kuution kuuden eri osa-alueen näkökulmasta; käyttö (mihin tarkoitukseen? kuka käyttää? missä käyttää?), menetelmä (millä menetelmillä valmistettu? millaisia materiaaleja käytetty?), estetiikka (esteettiset lähtökohdat ja tavoitteet suunnittelussa?), assosiaatio (millaisia mielikuvia herättää?), telesis (miten aika näkyy tuotteissa?) ja tarve (millaisiin tarpeisiin tuotteet soveltuvat?). Nämä kaikki funktionaalisen muotoilun osa-alueet vuorovaikuttavat toinen toisiinsa ja työstä tulee ehyt kokonaisuus. Vastasin näiden kuuden osa-alueen kysymyksiin alla olevassa kuvassa, jossa on oma muokkaukseni funktioanalyysistä.

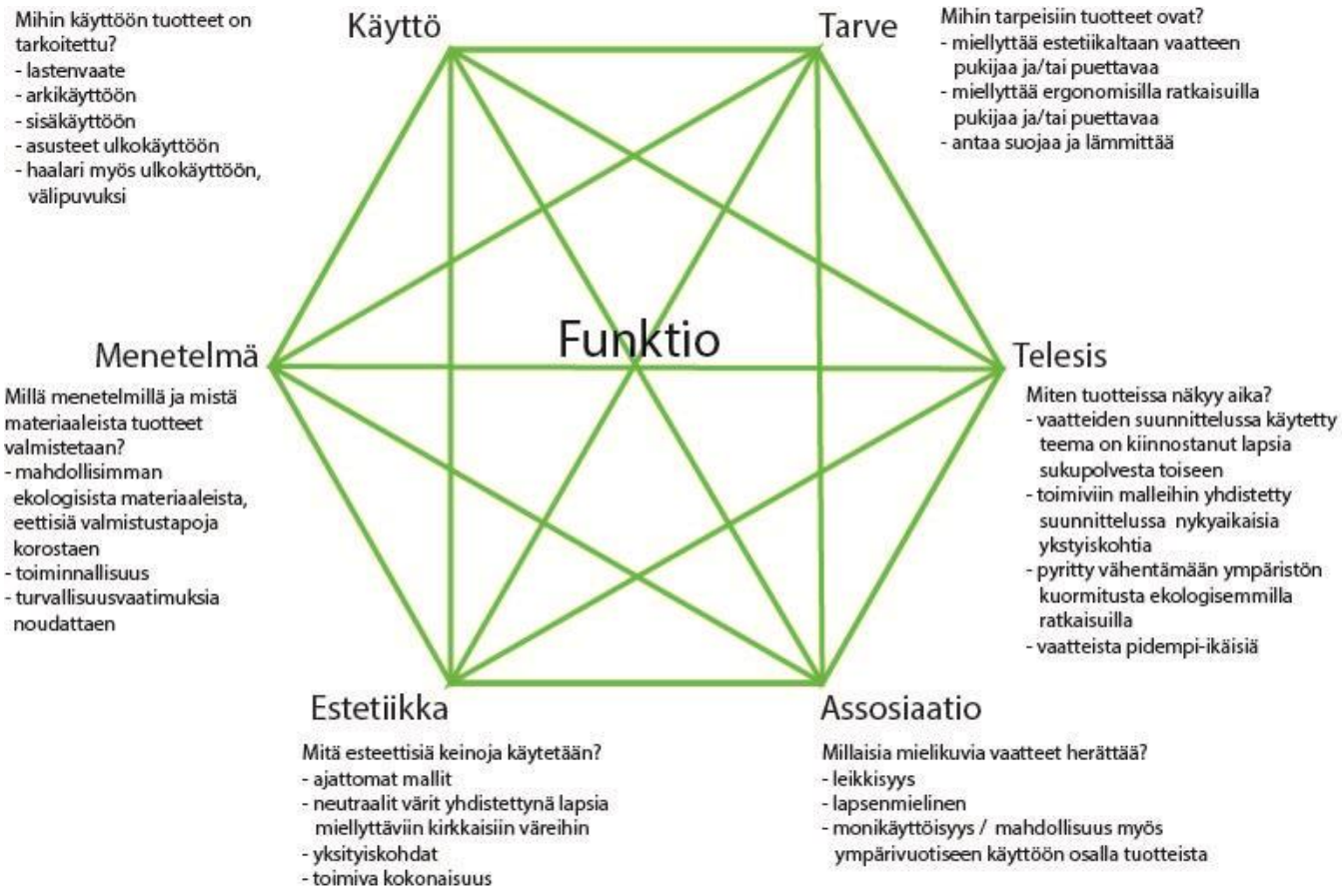

Kuva 5. Sovellus funktioanalyysistä. (Liukkonen 2018, soveltanut Anttilaa 1993) (Risikko & Marttila-Vesalainen 2006, 16)

4.4 Lapsen toiminnan ja liikkeiden havainnointi

Kuva 6 ja Kuva 7. Havainnoillistavia kuvia taaperoikäisen lapsen toiminnasta ja liikkeistä.

Kuinka juuri kävelemään oppiva, tai kävelemään oppinut lapsi liikkuu päivän aikana? Kontataan ja ryömitään lelujen perässä, heitellään palloja, venytellään omia rajoja ja kiipeillään tuoleille ja pöydille. Lasten päivät kuluu ennen kaikkea leikkien. Monika Riihelä kirjoittaa Leikin pikkujättiläinen (2004) kirjassa, että upeat muistot kertyy lapsuuden leikeistä ja niiden muistelu tuo iloisia kuvia mieleen menneistä ajoista. Leikin voi nähdä, kuulla ja tuntea. Hyvin pienikin lapsi leikin tunnistaa ja tempautuu sen mukaan. (Riihelä 2004, toim. Piironen 24-25)

Leikin tiimellyksessä pieni ihminen muuntautuu monenlaisiin tilanteisiin ja vaatteet voivat tukea visuaalisestikin lapsen mielikuvitusta ja leikkejä. Lastenvaatemalliston suunnitteluvaiheessa vaatteen mallia ja rakenneratkaisuja varten oli otettava huomioon tässä

omassa mallistossani lapsen vartalon staattiset ja dynaamiset mitat. Tanja Risikko ja Ritva Marttila-Vesalainen kirjoittavat kirjassaan Vaatteet ja haasteet (2006), että staattiset mitat tarkoittavat paikallaan seisovan ihmisen mittoja. Näiden pohjalta rakentuvat vaatteiden peruskaavat. Dynaamiset mitat mitataan ihmisen liikkuessa, jolloin saadaan kaavoihin merkittyä tarvittavat väljyydet, jotta vaatteesta tulee funktionaalinen ja ergonominen. (Risikko & Marttila-Vesalainen 2006, 97)

Alle kokosin havainnoillistavia kuvia taaperoikäisen lapsen liikkeistä, joiden avulla pystyin havainnoimaan näitä staattisia ja dynaamisia liikkeitä, jotta suunnitellessa vaatteen funktionaalisuus ja ergonomisuus toteutui.

5 SUUNNITTELUPROSESSI

Suunnitteluprosessini lähti käyntiin kesä-elokuun välisenä aikana, kun tein monenlaista havainnointityötä, muistiinpanoja, ensimmäisiä luonnoksia, tutkin wgsn.com -sivuston trendiennusteita ja materiaaleja. Seurasin oman lapseni leikkejä, erityisesti sitä millaiset ja minkäväriset lelut lasta kiinnostavat, millaisia lastenvaatteita meiltä löytyy kotoa ja millaiset lasten lelut kiinnostavat yleisesti nykylasta. Tutkin olemassa olevien vaatteiden malleja ja rakenteita. Kiertelin kirpputoreilla ja vaateliikkeissä katselemassa lastenvaatevalikoimia ja keskustelin ystäväperheiden kanssa nykyajan lastenvaatteiden hyvistä ja huonoista puolista. Näiden pohjalta jatkoin omia havainnointejani ja luonnostelua. Opinnäytetyön kirjallinen taustatutkimus ja kirjoitusprosessi opetti minulle paljon kestävän kehityksen ja eritoten kestävän muotoilun arvoista. Huomioin kestävän ajattelun arvot käytettävissä olleiden resurssien mukaan malliston suunnitteluprosessissa. Suunnitteluprosessini lopputuotoksena syntyi mallistolakana ja katalogi.

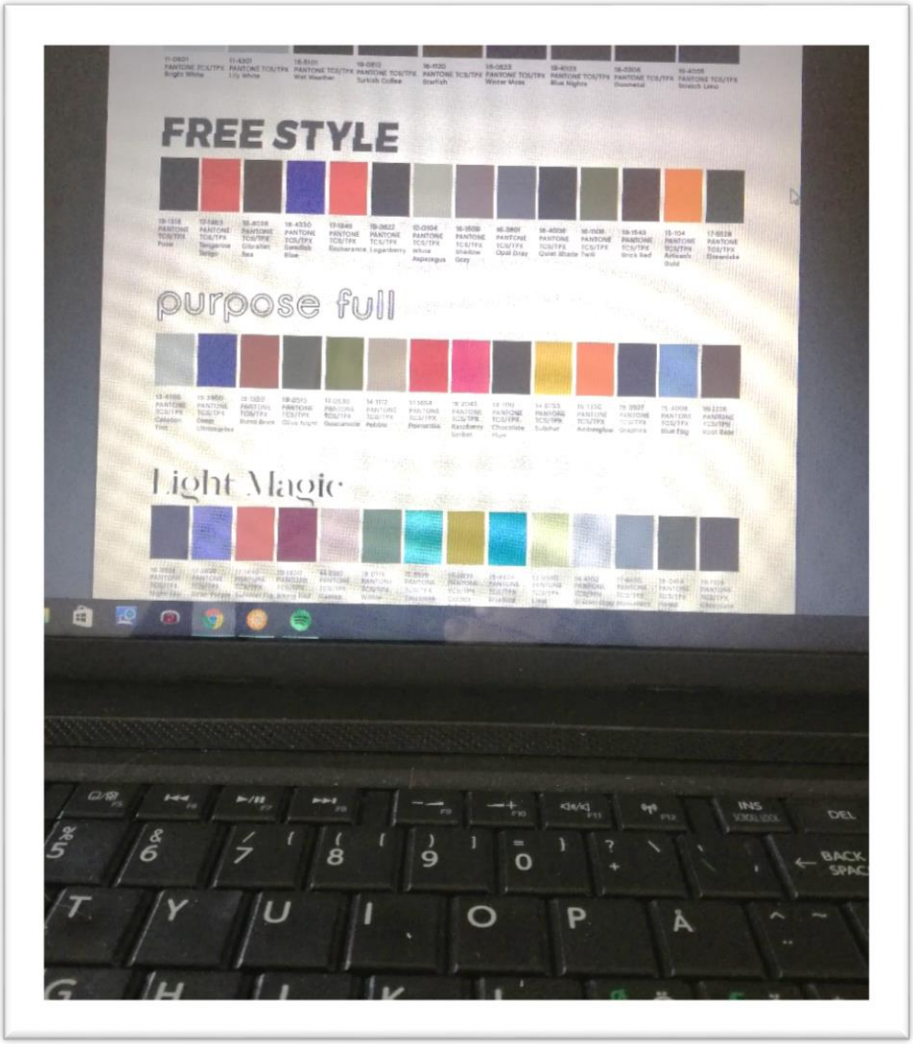

Kuva 8. Värikarttojen tutkimista wgsn.com sivustolta.

5.1 Ideointi

Malliston teema

Kuva 9. Moodboard. Minua inspiroineita kuvia.

Mallistoni lopullinen teema rakentui moodboardin, story boardin, lopullisten luonnosten ja materiaalivalintojen myötä. Teemaksi valikoitui viidakoiden ja safarien villieläimet, joita olen sisällyttänyt malliston vaatteisiin pienin yksityiskohdin. Teema oli ajaton, on kiinnostanut ja innostanut lapsia aina sukupolvelta toiselle. Ajankohtaisesti villieläinteema sopii kestävän kehityksen ja ympäristöasioiden huomioimisen ympärille.

Huomasin nopeasti, että omaa lastani ja muita samaan taaperoikäryhmään kuuluvia lapsia kiinnostavat erilaiset värikkäät lelut ja hahmot. Niitä oli meillekin kertynyt iso kokoelma. Samoja asioita huomioin löytyvän myös kaupoista, päiväkodista ja lasten kerhotiloista. Muun muassa dublolegoja, värikkäitä muovisia ja puisia pikkuautoja ja ennen kaikkea paljon erilaisia eläinhahmoja. Erityistä huomiota ovat saaneet eläinhahmoista Suomen luonnonvaraisia eläimiä mm. kettuja ja karhuja kuuvaavat lelut, sekä värikkäät savannien ja viidakoiden villieläimet. Aihetta oli kuitenkin rajattava, joten mallistoni vaatteisiin päädyin hakemaan inspiraationi erilaisista eläinhahmoista, kuten pandoista, kilpikonnista, tiikereistä, norsuista, leijonista, kirahveista ja seeproista.

Alla kuvia lasten leluista jotka ovat inspiroineet minua kartoittaessani teemaani.

Kuva 10 ja Kuva 11. Puinen kirahvi ja safariauto.

Kuva 12 ja Kuva 13. Eläinaiheisia leluja.

Kuva 14 ja kuva 15. Värikkäät autot ja dublolegot.

“All the little creatures of the world”

Kuva 16. Story board.

Malliston tarina lähti kulkemaan pikku hiljaa eteenpäin, kun huomasin kuinka rakkaita luonto ja kaikki eläinhahmot lapsille ovatkaan. Niin suurta iloa ja riemua ne tuovat viattomille, uteliaille ja oppivaisille pikkuihmisille. Kuinka hauska lapsesta olisikaan huomata, että osa päivän vaatetusta on yhteneväinen lempieläinhahmonsa kanssa. Kuinka se saisikaan lapsen mielikuvituksen lentämään, vaikkapa mantereelta toiselle. Otetaan kestävä kehitys ja sen arvot mukaan jokapäiväiseen elämään ja myöskin osaksi suunnittelutyötä. Pidetään huolta ympäristöstä ja sen myötä kaikista pikku otuksista maailmassa.

5.2 Luonnokset

Menetelmät

Suunnitteluprosessin alussa otin avuksi muistikirjan, jonne aloin kirjaamaan muistiinpanoja ja piirtelin ensimmäisiä luonnoksia. Kirjasin myös ideoita malliston rakenteesta pienille post-it lapuille, jotta sain ideoistani ja vaihtoehdoista paremman kokonaiskuvan. Kilpailija-analyysiä tehdessä minulle tarkentui eritoten kohderyhmäni kiinnostuksen kohteet ja tarpeet. Sekä myös, millaisia materiaalivaihtoehtoja mahdollisesti olisi saatavilla. Luonnostelun tukena hain tietoa lisäksi wgsn.com sivuston tulevista trendi-, materiaali-, ja väriennusteista syksy/talvi 2019-2020 sesongille. Muistiinpanoistani löytyy paljon ideoitani miettimistäni materiaalivaihtoehdoista ja erilaisista rakenneratkaisuista, joiden avulla vaatteita saisi monipuolistettua. Alla kuva muistiinpanovihostani, jossa olen hahmotellut chino housujen yksityiskohtia ja rakenteita. Ennen lopullisen mallistolakanan kasaamista, tein Adobe Illustrator -ohjelmalla erilaisia variaatioita malliston vaatteista.

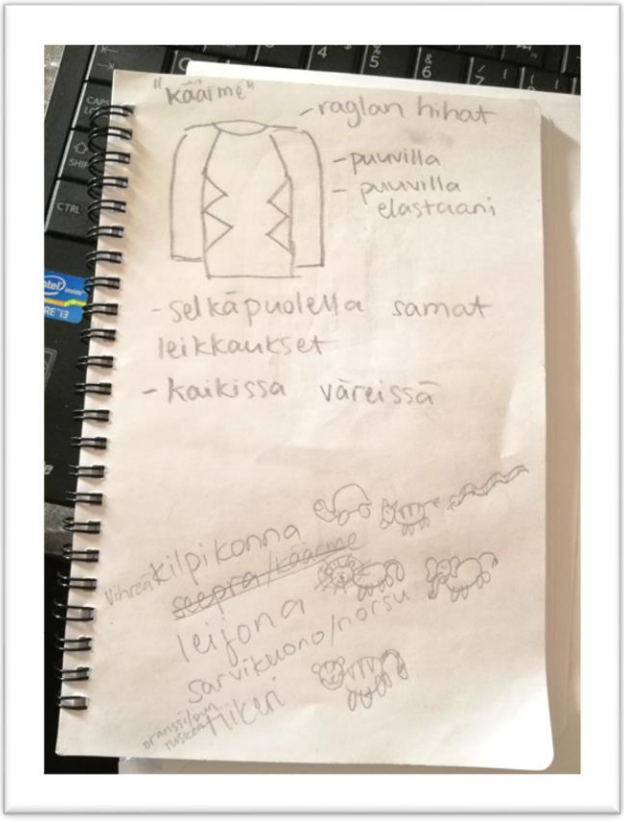

Kuva 17 ja kuva 18. Otteita opinnäytetyön aikana pitämästäni muistikirjasta.

Kohderyhmä

Kohderyhmäkseni valitsin taaperoikäiset poikalapset oman lapsen myötä tulleen kokemuksen vuoksi. Poikien vaatteet ja leikit ovat itselleni tutumpia ja ajattelin kohderyhmän rajaamisen helpottavan ensimmäisen oman lastenvaatemalliston suunnittelua. Luonnosteluvaiheessa rinnalla kulki kuitenkin ajatus myös siitä, että osa malliston vaatteista olisi unisex-vaatteita sopien myös tytöille. Taaperoikäisellä lapsella määritän oman mallistoni kokoryhmäksi koot 74-104. Tähän kokoryhmään mahtuvat lapset jotka ovat yleensä jo alkaneet harjoitella kävelyä ja siitä ylöspäin sitten hiukan isompiin taaperoihin, jotka jo vauhdikkaasti leikkivät ja juoksevat ympäriinsä.

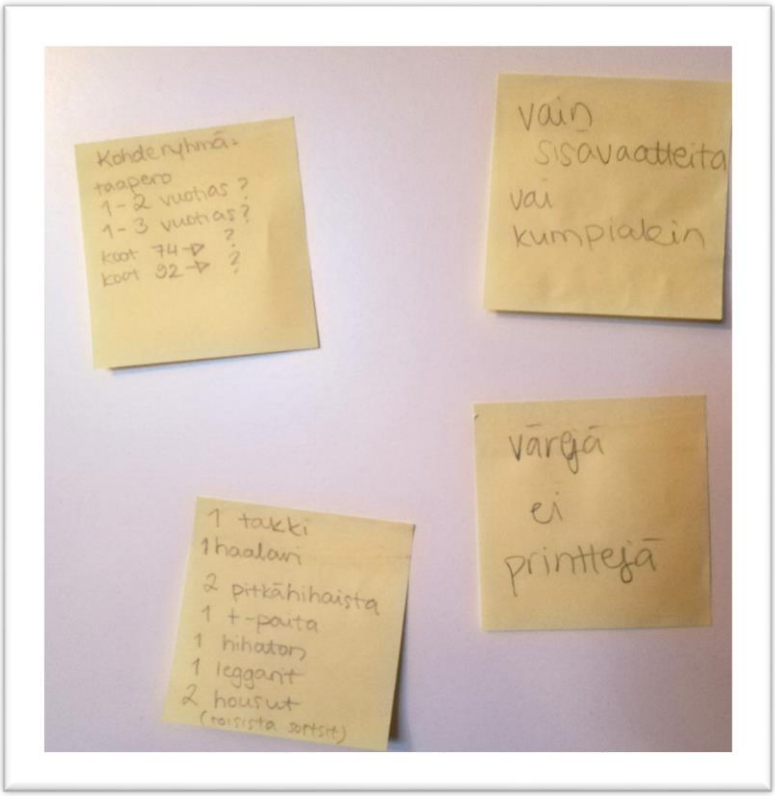

Kuva 19. Ote muistiinpanoista. Aiheen rajaamista post-it lapuille kirjoitettujen ideoiden avulla.

Malliston rakenne

Malliston rakenne oli minulle suurin mietinnänaihe. Mietin monenlaisia vaihtoehtoja malliston kokonaisuudesta ja pohdin, että olisinko suunnitellut ulkovaatteita, sisävaatteita vai mahdollisesti malliston jossa olisi molempia. Koin kuitenkin suurempien ulkovaatteiden suunnittelun ja oikeanlaisten materiaalien löytymisen tähän tarkoitukseen liian laajana

aihealueena. Lasten ulkovaatteissa korostuu myös turvallisuuden merkitys entistä suuremmin. Lopulta malliston rakenteeksi muodostui kokonaisuus kahdeksasta sisävaatteesta, yhdestä välihaalarista ja kolmesta asusteesta ulkoiluun. Tarkemmin mallisto sisältää villaisen välihaalarin ja asusteiden lisäksi kolmet housut, yhden hihattoman pienimmissä ko'oissa, yhden t-paidan, kaksi pitkähihaista ja bombertyylisen sisätakin.

Alla kuvakollaasissa erilaisia luonnoksia tästä mallistokokonaisuudesta. En halunnut mallistooni printtikuosisia kankaita, joten teemani täytyi näkyä mallistoni vaatteissa muilla tavoin. En halunnut myöskään, että vaatteet muistuttaisivat liikaa eläinhahmoja tuoden mielikuvan naamiaisasuista. Päädyin kokeilemaan monenlaisia vaihtoehtoja vaatteen leikkauksia muutellen. Alkuun suunnittelin useita collegepuserovaihtoehtoja, hupulla ja ilman. Halusin kuitenkin jättää vaatteissa tarvittavat lisätarvikkeet: nepparit, napit, nyörit ja vetoketjut minimiin, jotta vaatteet olisivat mahdollisimman turvallisia, kestäviä ja ajattomia muutenkin yleisilmeeltään.

Kuva 20. Käsin piirrettyjä luonnoksia.

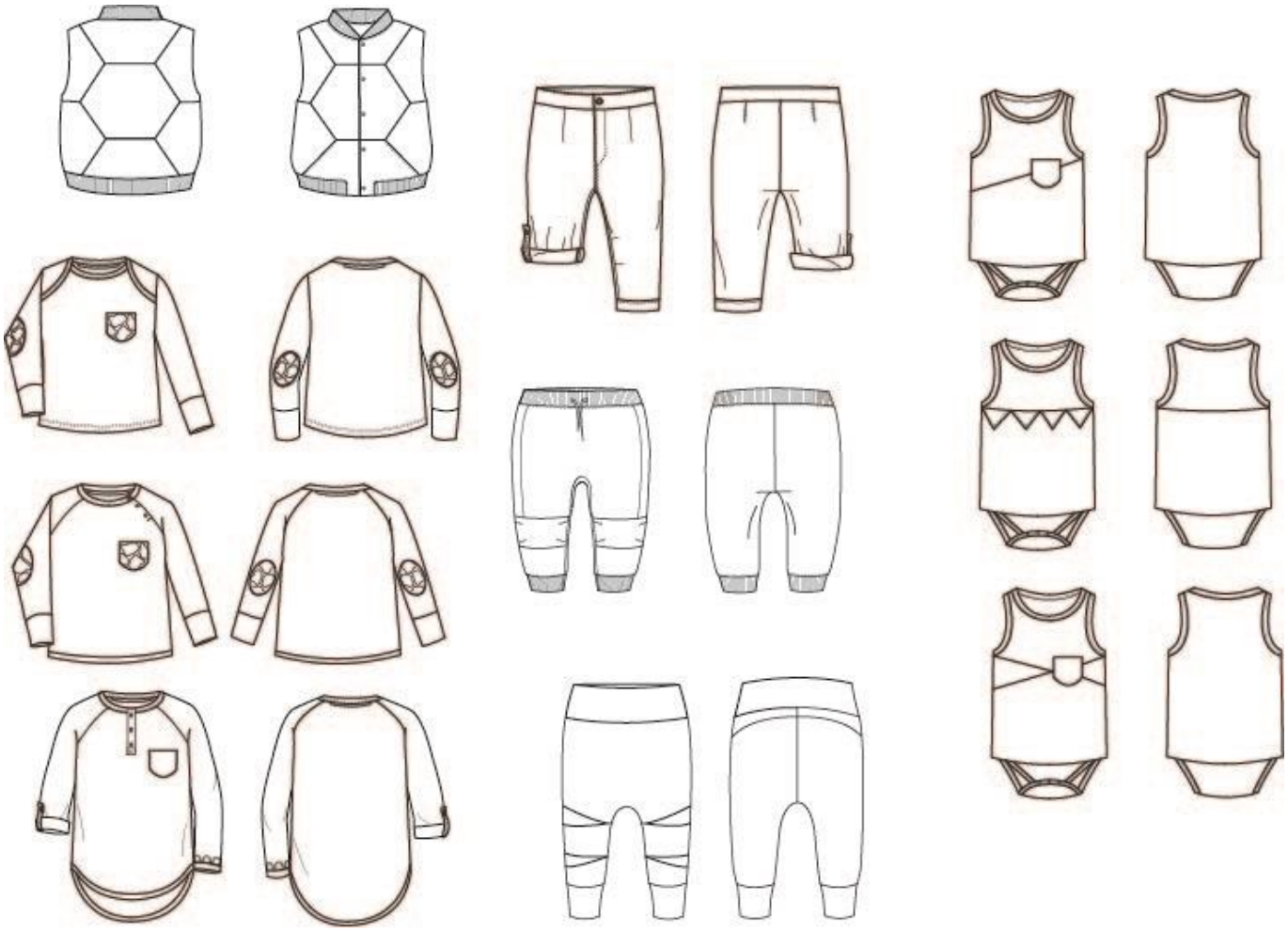

Kuva 21. Eri variaatioita osasta malliston vaatteista. Tehty Adobe Illustrator -ohjelmalla.

5.3 Materiaalit

Kirjoitus- ja tutkimusprosessini aikana luin ekologisemmista materiaaleista, kierrätyspuuvillasta ja muista kierrätysmateriaaleista, sekä aivan uudenlaisista menetelmistä, jossa lankaa tehtiin yllättävistäkin raaka-aineista. Omat resurssini olivat kuitenkin paljon rajallisemmat materiaaleja valitessa. Tilasin kangasnäytteitä mallistoa varten muutamalta eri valmistajalta. Yllätyin kuinka haastavaa oli löytää täysin ekologisesti valmistettuja kankaita. Monissa paikoissa luomulaatuiset kankaat olivat valmiiksi painettu printtikuoseilla, joten oli kova työ löytää yksivärisiä, mutta värikkäitä lastenvaatteisiin soveltuvia materiaaleja. Puuvillaa korvaavia, ekologisia ja uudenlaisin menetelmin kehitettyjä materiaaleja ei ole vielä laajasti saatavilla. (vert. https://infinitedfiber.com/) Kustannukset olisivatkin kohonneet tällaisten materiaalien myötä tässä vaiheessa liian korkealle. Päädyin lopulta etsimään lastenvaatteissa ominaisuuksiltaan parhaimmiksi toteamiani materiaaleja. Myöhemmin, kun vaihtoehtoiset,

ekologisemmat materiaalit tulevat paremmin saataville, voisi näitä käyttää hyvin tähänkin suunnittelemaani konseptivaatemallistoon.

Oman kokemukseni mukaan, sataprosenttisesti puuvillaiset materiaalit ovat olleet pienen vauvan ja taaperon vaatteista käyttömukavuudeltaan miellyttävimpiä ja kestävimpiä. Se on iholla pehmeä ja puuvillaiset vaatteet ovat kestäneet parhaiten erilaisia käyttöolosuhteita. Irma Boncamper kirjoittaa kirjassa Tekstiilioppi Kuituraaka-aineet (2011), että puuvilla on kuituna melko luja. Sen hankaus- ja taivutuslujuus ovat hyvät, eikä puuvillapinta ole kovin altis nyppyyntymiselle. (Boncamber 2011, 107) Puuvilla pystyy sitomaan kosteutta runsaasti tuntumatta märältä (Boncamper 2011, 111). Nämä ominaisuudet vaikuttivat mallistoni materiaalien valintaan suuresti. Toinen miellyttävä, kevyt ja lämmin materiaali on ollut käytössä merinovilla. Se sopii hyvin lämmittävän välihaalarin ja asusteiden materiaaliksi. Merinovilla on tavallista villaa hienompaa, on hengittävä, eikä kutita ihoa vasten. Valikoin saatavillani olleista materiaaleista mahdollisimman ekologiset ja eettisin menetelmin valmistetut kankaat malliston päämateriaaleiksi.

Valitsemani kankaat mallistoon:

<u>100% EKO-CO</u>
Bio-orgaaninen 100% puuvillakangas interlockneuloksella. Lanka ja neulos Öko-Tex -standardin mukaiset. Puuvilla on pitkäkuituista super kampalankaa ja on GOTS-sertifioitu. Puuvillan alkuperä on Intiasta, lanka on kehrätty Saksassa ja kangas valmistettu Suomessa. (Orneule 2018)

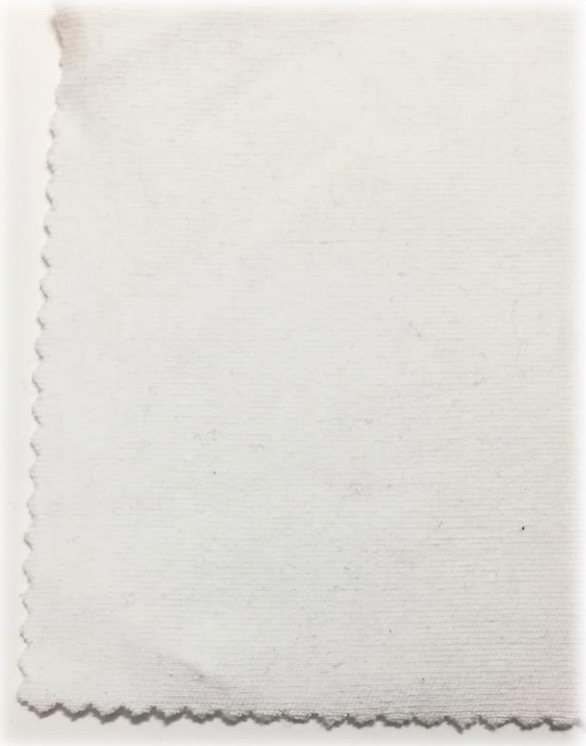

Kuva 22. 100% EKO-CO.

Hoito-ohje: Pesu enintään 60 asteen suosituslämpötilassa, valkaisuaineiden käyttö kielletty, rumpukuivaus kielletty, silitys enintään 200 asteessa, kemiallinen pesu pesulassa, kemiallinen emulsiopesu, kuosittelu kosteana. Tekemäni pesutestin mukaan, kankaan kutistuvuus oli 40 asteen pesulämpötilassa n.4%.

100% CO

Toisena päämateriaalina käytin mallistoon suunnittelemissani collegevaatteissa 100% puuvillaa olevaa vuorineulosta. Öko-Tex- standardin mukainen. Puuvilla on peräisin Turkista ja neulos on valmistettu Suomessa. (Orneule Oy 2018)

Kuva 23. 100% CO.

Hoito-ohje: Pesu enintään 60 asteen suosituslämpötilassa, valkaisuaineiden käyttö kielletty, rumpukuivaus kielletty, silitys enintään 200 asteessa, kemiallinen pesu pesulassa, kemiallinen emulsiopesu, kuosittelu kosteana.
Tekemäni pesutestin mukaan, kankaan kutistuvuus oli 40 asteen pesulämpötilassa n.4%.

97% CO, 3% LY

Collegevaatteisiin tarvitsin jämäkän resorikankaan helmaan, lahkeen- ja hihansuihin ja päädyin 2x2 joustinneulokseen, joka on 97% puuvillaa ja 3% lycraa. Puuvillan alkuperä on Turkki ja neulos on valmistettu Suomessa. Öko-Tex – standardin mukainen. (Orneule Oy 2018)

Kuva 24. 97%CO 3%LY.

Hoito-ohje: Pesu enintään 60 asteen suosituslämpötilassa, valkaisuaineiden käyttö kielletty, rumpukuivaus kielletty, silitys enintään 150 asteessa, kemiallinen pesu pesulassa, kemiallinen emulsiopesu, kuosittelu kosteana.
Tekemäni pesutestin mukaan, kankaan kutistuvuus oli 40 asteen pesulämpötilassa n.4%.

100% WO

Välihaalariin, kaulahuiviin, pipoon ja lapasiin suunnittelin materiaaliksi 100% merinovillan interlockneuloksella. Villa on mulesing vapaata ja superwash käsitelty. Villan alkuperä on Uusi-Seelanti/ Australia, villa on kehrätty Saksassa ja neulottu Suomessa. Öko-Tex – standardin mukainen.

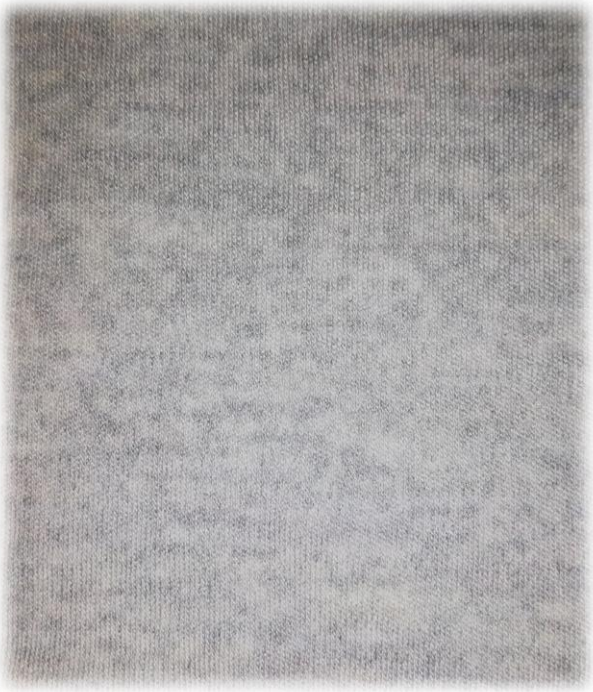

Kuva 25. 100%WO.

Hoito-ohje: Pesu enintään 30 asteen suosituslämpötilassa villanpesuaineella. Pesu käsin tai pesukoneessa villanpesuohjelmalla, vain kevyt linkous, kuosittelu kosteana, tasokuivaus.
(Jyväskylän kangaskauppa Oy)
Tekemäni pesutestin mukaan, kankaan kutistuvuus oli 30 asteen lämpötilassa n.6%.

5.4 Värit

Värimaailmaa lähdin suunnittelemaan viidakkomiljöön ja eläinten värityksen mukaan. Lisäksi katsoin värien trendiennusteita wgsn.com sivustolta sesongille kevät/kesä 2019 ja syksy/talvi 2019-2020. Vertailin sieltä löytyviä väriennusteita omiin alustaviin suunnitelmiini. Koska olin lopulta rajannut pääsesongikseni syksy/talvi 2019-2020, valitsin sesongin ennusteista lähimpänä olevia värejä Pantone värikartoista. Värit olivat kesäsesonkia tummempia näissä värikartoissa.
Myöhemmin minun oli vielä mietittävä mallistoon suunnittelemani värit uudelleen lopullisten saatavilla olleiden materiaalien ja niistä löytyneiden värivaihtoehtojen mukaan. Luomupuuvillaisista kankaista oli huonosti saatavilla neutraalien valkoisten ja mustien värien lisäksi kirkkaita yksivärisiä kankaita. Näitä olisi valmistajan mukaan pystynyt värjäämään, mutta minimitilausmäärä olisi 160kg kangasta väriä kohden. Lopulta collegekankaasta, eli 100% puuvillaisesta vuorineuloksesta, löytyi kirkkaita mallistooni sopivia värivaihtoehtoja. Valintani osui nopeasti jo värien puolesta tähän materiaaliin, koska minulla ei ollut resursseja tämän työn suunnitteluprosessin aikana värjätä itse kankaita. Tällä collegekankaalla sain luotua villieläinteeman mukaisen värimaailman, jota tasapainotti luomupuuvillakankaan ja merinovillakankaan neutraalit sävyt.

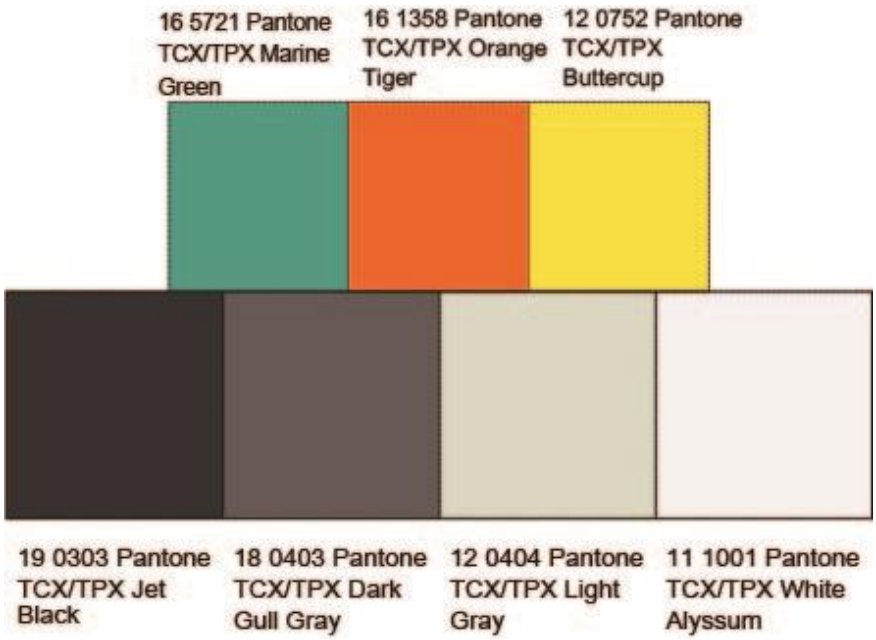

Kuva 26. Malliston pantonevärikartta

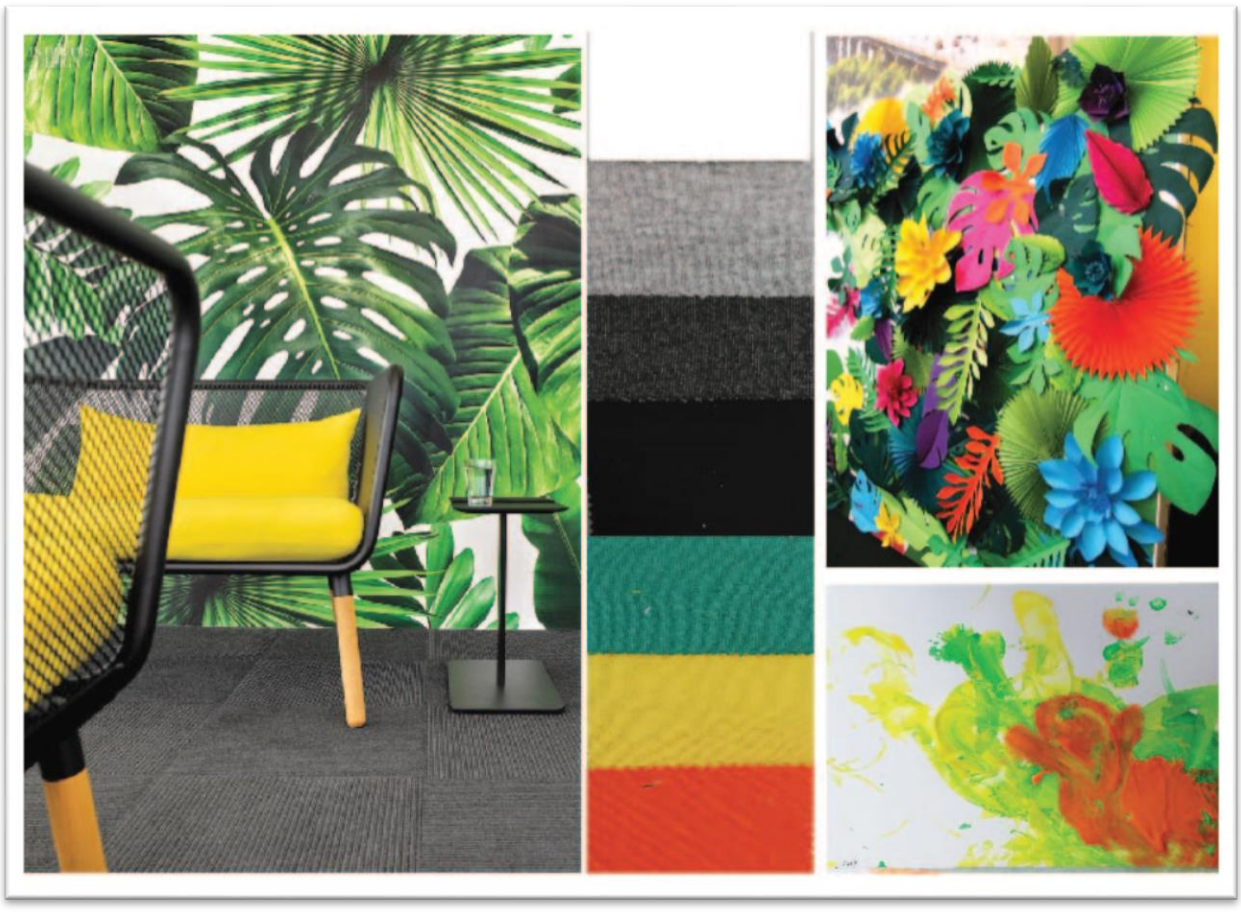

Kuva 27. Värikartta tunnelmakuvina.

5.5 Mallistolakana ja tietoa vaatteista

Mallistolakana:

Kuva 28. Mallistolakana.

Tietoa vaatteista:

<u>Yläosat</u>

Lion – hihaton body: Tämä vaate löytyy ko'oissa 74-92. Materiaaliksi valitsin 100% luomupuuvillan (interlockneulos). Bodyn keltaisen värinen tasku on collegekangasta (vuorineulos), joka on 100% puuvillaa. Luomupuuvillaisesta kankaasta ei ollut valmiina mustan ja valkoisen värin lisäksi muita vaihtoehtoja, joten päädyin yhdistämään näitä kahta materiaalia samojen pesuominaisuuksien vuoksi. Taskun voi tehdä esimerkiksi chinotyylisten collegehousujen leikkuujäämistä. Neppareilla haaroista kiinnitettävä hihaton sopii kaikkien pitkähihaisien paitojen alle. Keskivartalo pysyy suojattuna, jos esimerkiksi lapsi ryömii tai kiipeilee. Korvaamaton vaatekappale erityisesti talviaikaan paitojen alla lämmikkeenä. Kesällä

lämpimillä säillä voi myös käyttää sellaisenaan. Hihattoman bodyn leikkauksiin otin vaikutteita leijonasta.

Jungle – T-paita: Lyhythihainen t-paita löytyy ko'oissa 74-104. Materiaaliksi valitsin 100% luomupuuvillan (interlockneulos). Tämä malli toimii pitkähihaisten paitojen ja collegepuseroiden alla, tai sellaisenaan yhdistettynä malliston alaosiin. Pidempi helma peittää keskivartalon liikkuessa ja on kiva yksityiskohta, jos vaatetta käytetään toisen paidan alla helman pilkistäen sieltä alta. Helmaa voi nostaa sivuissa olevilla napeilla, jos tarvitsee lyhentää helman pituutta. Etu- ja takakappale menevät ristikkäin olalla, helpottaen vaatteen pukemista pääntiellä.

Giraffe – paita: Löytyy ko'oissa 74-104. Materiaaliksi valitsin 100% luomupuuvillan (interlockneulos). Paidan taskuissa ja hihoissa olevat vahvikepaikat suunnittelin ommeltavan värillisestä 100% puuvillaisesta collegekankaasta (vuorineulos). Luomupuuvillaisesta kankaasta ei ollut valmiina mustan ja valkoisen värin lisäksi muita vaihtoehtoja, joten päädyin yhdistämään näitä kahta materiaalia. Tasku ja vahvikepaikat voidaan tehdä esimerkiksi collegehousujen leikkuusta jäävistä kangaspaloista. Giraffe – paidassa paidassa toistuu Jungle – paidan tavoin etu- ja tapakappaleiden päällekkäisyys olan kohdalla helpottaen vaatteen pukemista päälle pääntien kohdalta. Hihansuihin suunnittelin suuret kääntövarat. Nämä kääntövarat tuovat vaatteelle lisää käyttöikää, kun lapsen kasvaessa hihojen pituutta voi lisätä avaamalla käännökset. Paidan yksityiskohtien, taskun ja hihojen vahvikepaikkojen suunnitteluun otin vaikutteita kirahvin laikuista.

Zebra - paita: Koot 74-104. Materiaaliksi valitsin 100% luomupuuvillan (interlockneulos). Helman malli on pidempi ja pyöristetty, jotta vaate peittää hyvin keskivartalon liikkuessa. Pidempi helma on myös kiva yksityikohta, jos vaatetta käytetään toisen paidan alla helman pilkistäen sieltä alta. Paidan käyttötarkoitusta saa monipuolistettua kääntämällä hihoja lyhyemmiksi tarvittaessa. Hihat voi kiinnittää nappien avulla, jotta hihat pysyvät ylhäällä. Paidan pukemista helpottaa avattava napituslista etukappaleen pääntiellä. Paita sai vaikutteita seepran kuvioinnista, jotka sisällytin paidan miehustan etukappaleella oleviin vinoihin leikkaussaumoihin.

Turtle – takki: Koot 74-104. 100% puuvillaa olevaa collegekangasta (vuorineulosta). Resorit pääntiellä, helmassa ja hihansuissa 97% puuvillaa ja 3% lycraa (2x2 joustinneulosta). Malliston kokonaisuus lähti hahmottumaan tämän bombertyylisen collegetakin myötä. Takki oli alkuun hihaton ja liivimallinen, mutta halusin lisätä vaatteeseen hihat, jotta se toimisi myös kesällä lämpimämmillä säillä ulkona takkina. Turle – takin voi yhdistää muiden malliston

yläosien ja alaosien kanssa. Vaikutteet takki sai kilpikonnan kilvestä, joka näkyy vaatteen leikkauksissa ja väreissä.

Alaosat

Tiger – housut: Koot 74-104. Materiaaliksi valitsin 100% luomupuuvillan (interlockneulos). Musta-oranssissa mallissa polvien kohdalla olevat vahvikeraidat suunnittelin ommeltavan 100% puuvillaisesta collegekankaasta (vuorineulos). Luomupuuvillaisesta kankaasta ei ollut valmiina mustan ja valkoisen värin lisäksi muita vaihtoehtoja, joten päädyin yhdistämään näitä kahta materiaalia. Vahvikkeet voidaan tehdä esimerkiksi collegehousujen leikkuusta tulleista ylijäämä kangaspaloista. Vyötärölle ja lahkeensuihin suunnittelin suuret kääntövarat. Nämä kääntövarat tuovat vaatteelle lisää käyttöikää, kun lapsen kasvaessa taitettuina olleet varat voidaan avata ja lahkeisiin ja vyötärölle tulee lisää pituutta. Housut saivat vaikutteita tiikerin raidoista ja värityksestä, jotka näkyvät polvien kohdilla olevissa vahvikeraidoissa. Toinen väri, musta-valkoinen voisi hyvin myös muistuttaa seeprakuviointia.

Zoo – housut: Koot 74-104. 100% puuvillaa olevaa collegekangasta (vuorineulosta). Resorit vyötäröllä ja lahkeensuissa 97% puuvillaa ja 3% lycraa (2x2 joustinneulosta). Malli on ajaton ja sopii yhdistettävän malliston muiden vaatteiden kanssa. Haarasaumassa oleva kiilakaitale, tuo lisää liikkuvuusvaraa, eikä housut kiristä haarasaumasta isommissakaan liikeradoissa. Vyötärökaitaleessa olevat lisäkiristysnauhat auttavat säätelemään housujen kokoa eri pituisille ja kokoisille lapsille. Vaatteen kiistysnauhojen suunnittelussa on otettu huomioon standardi SFS-EN 14682/AC. (katso käsitteet, 9)

Elephant – housut: Koot 74-104. 100% puuvillainen collegekangas (vuorineulos). Housut olivat pitkään suunnitelmissani erilaisesta materiaalista ja erilaisella vyötärökaitaleella. Alkuperäinen suunnitelmani oli chinomallisista housuista, mutta resurssini materiaalien valinnassa vaikuttivat lopulta sitten näiden housujen ulkonäköön ja rakenteisiin. Kangas vaihtui rennoksi collegekankaaksi, jonka kanssa housujen malli toimi edelleen hyvin, vyötärökaitaletta lukuunottamatta. Siihen tein muutoksia vaihtaessani nappikiinnityksen tilalle vyötärökaitaleella kulkevan kiristysnauhan, jolla saa säädettyä housujen kokoa eri pituisille ja kokoisille lapsille. Housut pysyvät myös napakammin paikoillaan nauhojen avulla. Vaatteen kiristysnauhoja suunnitellessa on otettu huomioon standardi SFS-EN 14682/AC. (katso käsitteet, 9) Housujen käyttötarkoitusta saa monipuolistettua, kun lahkeen pituutta voi säätää kääntämällä niitä lyhemmiksi. Lahkeet pysyvät käännettyinä sivusaumoissa olevien nappikiinnitysten avulla. Vaikutteensa housut saivat elefanttihahmosta. Se näkyy housujen väreissä ja lahkeensuissa olevissa pienissä yksityiskohdissa silloin kun lahkeet ovat suorina.

Panda – haalari: Koot 74-104. Materiaaliksi valitsin 100% mulesing vapaan, superwash käsitellyn merinovillan. Se on tarpeeksi hienoa, lämmittää hyvin, eikä kutita lapsen ihoa. Välihaalarin käyttötarkoitus on olla sisävaatteiden ja ulkovaatteiden välissä, lämmittävänä välikerroksena. Villahaalari on hengittävämpi ja miellyttävämpi vaihtoehto fleecehaalarille. Haalaria voi käyttää myös sisällä esimerkiksi talvella kylmillä säillä lämmikkeenä. Kuivalla syysilmalla merinovillahaalari on myös käyttökelpoinen sellaisenaan ulkoillessa. Pitkä haalarimalli on helppo pukea ja suojaa hyvin. Pitkä lahkeen alkupuolelle ylettyvä vetoketju mahdollistaa vaatteen pukemisen. Hihan- ja lahkeensuissa on isot kääntövarat, lapsen kasvua ajatellen. Vaikutteensa villahaalari sai lapseni ja monen muun ikäisensä lapsen lempieläimestä, pandasta. Tämä näkyy haalarissa käytetyn kahden erivärisen merinovillakankaan yhdistelmänä miehustassa, hihoissa ja lahkeissa.
Panda - pipon, lapasten ja huivin materiaalina käytin suunnittelussa myös 100% mulesing vapaata, superwash käsiteltyä merinovillaa. Asusteista löytyvät myös koot 74-104. Nämäkin saivat haalarin lisäksi vaikutteensa pandasta. Päädyin käyttämään samaa teemaa kaikille merinovillaisille tuotteille mallistossa. Pipossa on lämmittävät ja tuulelta suojaavat korvaläpät ja somimisnauhat leuan alle, pitäen pipon paikoillaan hurjemmassakin menossa. Mallit ja värit asusteissa ovat on yksinkertaiset ja ajattomat, jotta ne saavat pidemmän käyttöiän ja sopivat monenlaisiin ulkovaatteisiin yhdistettyinä. Lapaset ovat miellyttävät, kosteutta sitovat ja lämmittävät myös aluslapasina talvirukkasten alla kylmemmillä säillä.

5.6 Katalogi

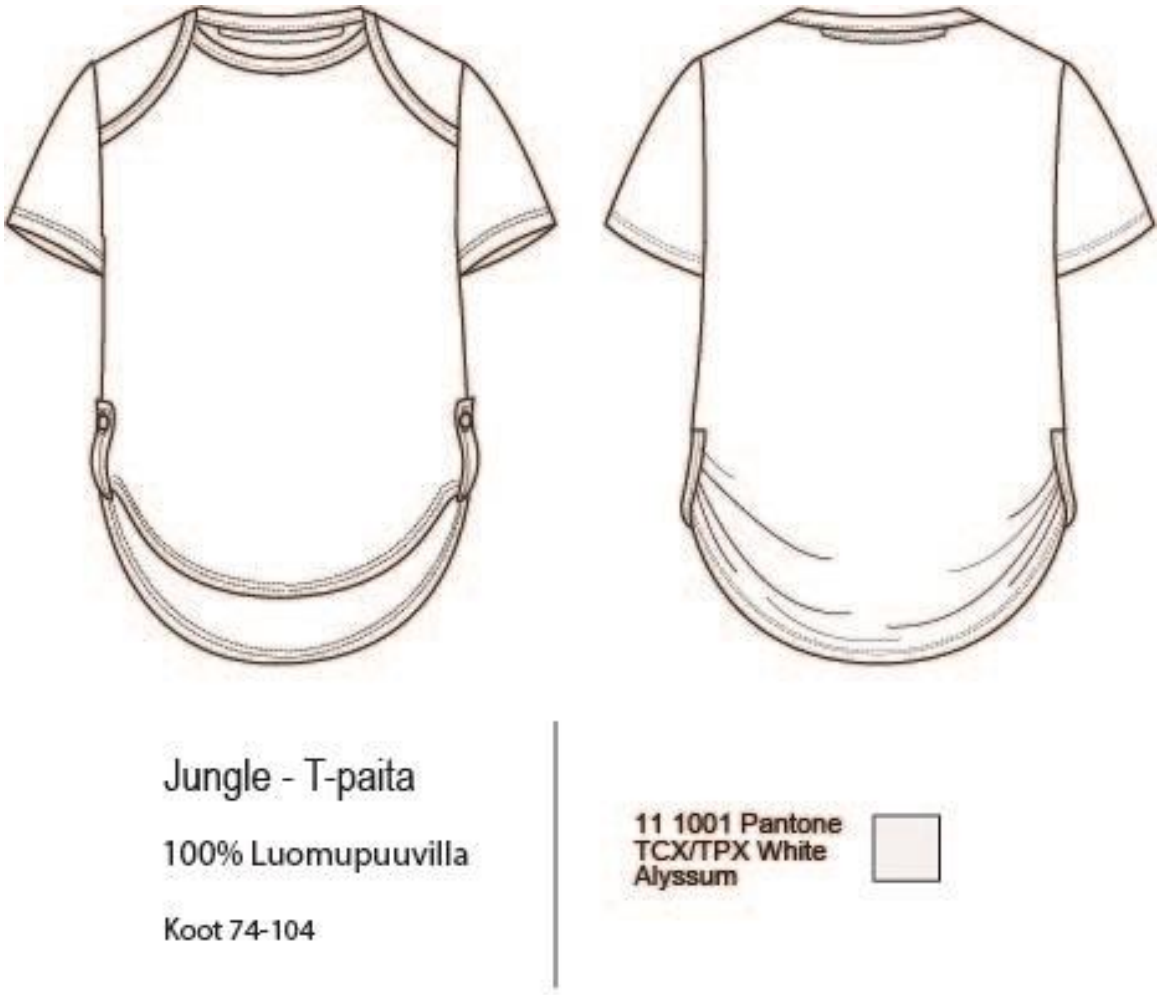

Kuva 29. Jungle -T-paita.

Turtle - takki

100% Puuvilla
resori 97% Puuvilla,
3% Lycra

Koot 74-104

16 5721 Pantone TCX/TPX Marine Green

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Gray

16 1358 Pantone TCX/TPX Orange Tiger

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Gray

19 0303 Pantone TCX/TPX Jet Black

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Gray

Kuva 30 ja Kuva 31.Turtle -takki.

Turtle - takki

100% Puuvilla
resori 97% Puuvilla,
3% Lycra

Koot 74-104

16 5721 Pantone TCX/TPX Marine Green

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Gray

16 1358 Pantone TCX/TPX Orange Tiger

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Gray

19 0303 Pantone TCX/TPX Jet Black

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Gray

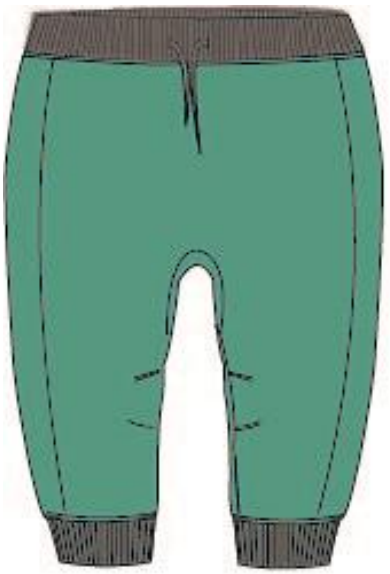

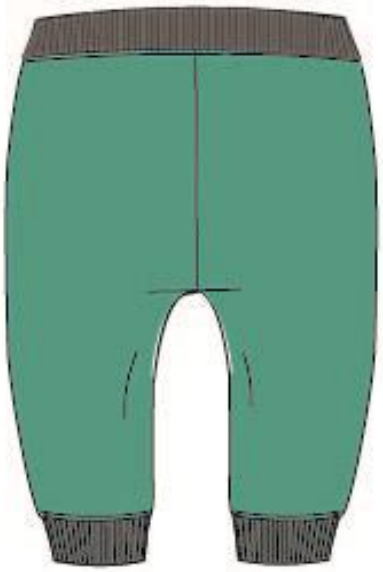

Zoo - housut

100% Puuvilla
resori 97% Puuvilla,
3% Lycra

Koot 74-104

16 5721 Pantone TCX/TPX Marine Green

16 1358 Pantone TCX/TPX Orange Tiger

19 0303 Pantone TCX/TPX Jet Black

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Gray

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Gray

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Gray

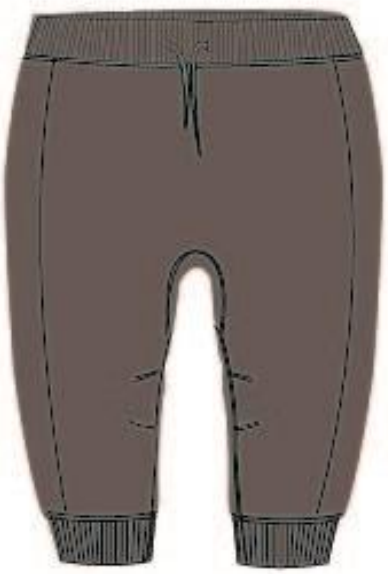

Kuva 32 ja Kuva 33. Zoo -housut.

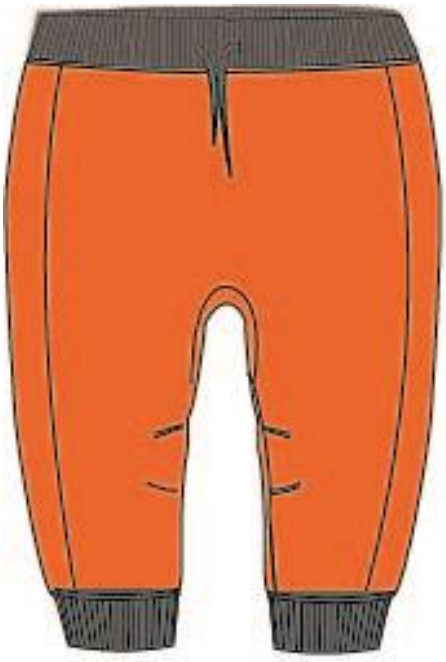

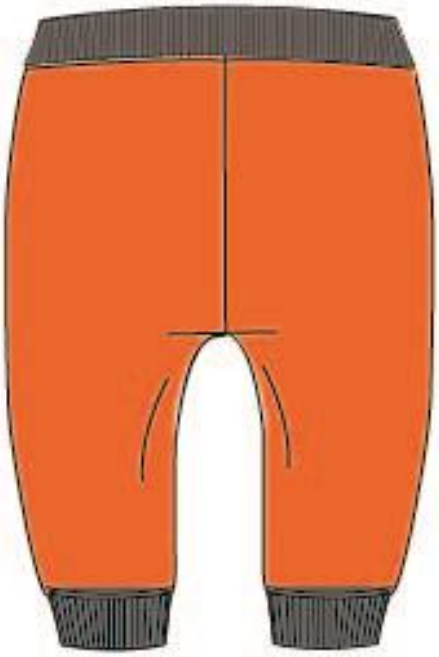

Zoo - housut

100% Puuvilla
resori 97% Puuvilla,
3% Lycra

Koot 74-104

16 5721 Pantone TCX/TPX Marine Green

16 1358 Pantone TCX/TPX Orange Tiger

19 0303 Pantone TCX/TPX Jet Black

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Gray

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Gray

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Gray

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Gray

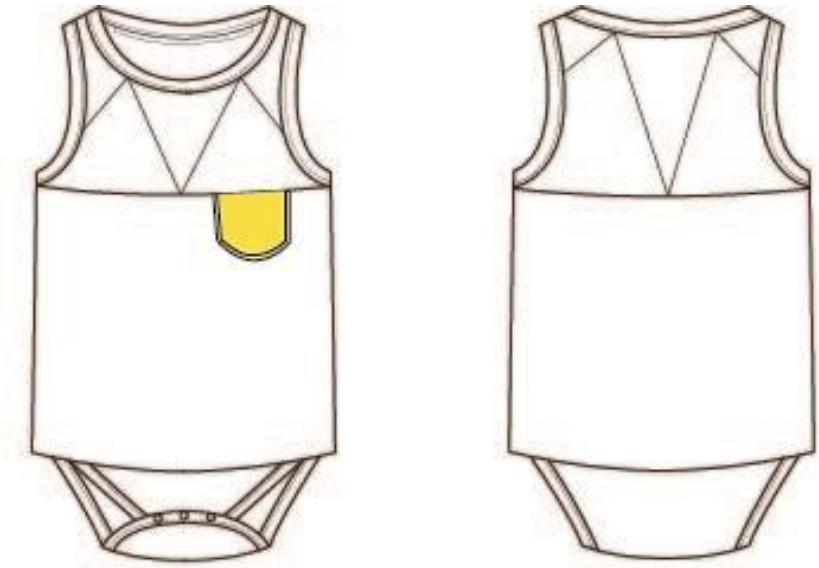

Lion - hihaton body

100% Luomupuuvilla

tasku 100% Puuvilla

Koot 74-92

11 1001 Pantone TCX/TPX White Alyssum

12 0752 Pantone TCX/TPX Buttercup

11 1001 Pantone TCX/TPX White Alyssum

Kuva 34. Lion -hihaton body.

Elephant - housut

100% Puuvilla

Koot 74-104

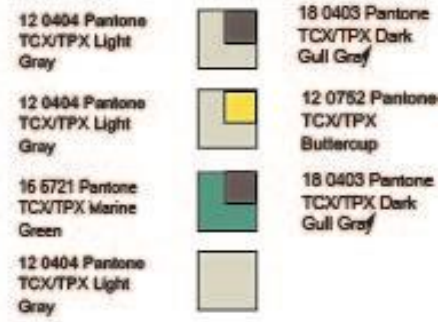

Kuva 35 ja Kuva 36. Elephant -housut.

Elephant - housut

100% Puuvilla

Koot 74-104

12 0404 Pantone TCX/TPX Light Gray

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Gray

12 0404 Pantone TCX/TPX Light Gray

12 0752 Pantone TCX/TPX Buttercup

16 5721 Pantone TCX/TPX Marine Green

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Gray

12 0404 Pantone TCX/TPX Light Gray

Zebra - paita

100% Luomupuuvilla

Koot 74-104

11 1001 Pantone TCX/TPX White Alyssum

19 0303 Pantone TCX/TPX Jet Black

11 1001 Pantone TCX/TPX White Alyssum

Kuva 37. Zebra-paita.

Tiger - housut

100% Luomupuuvilla
yksityiskohdat
polvissa 100% Puuvilla

Koot 74-104

Kuva 38. Tiger -housut.

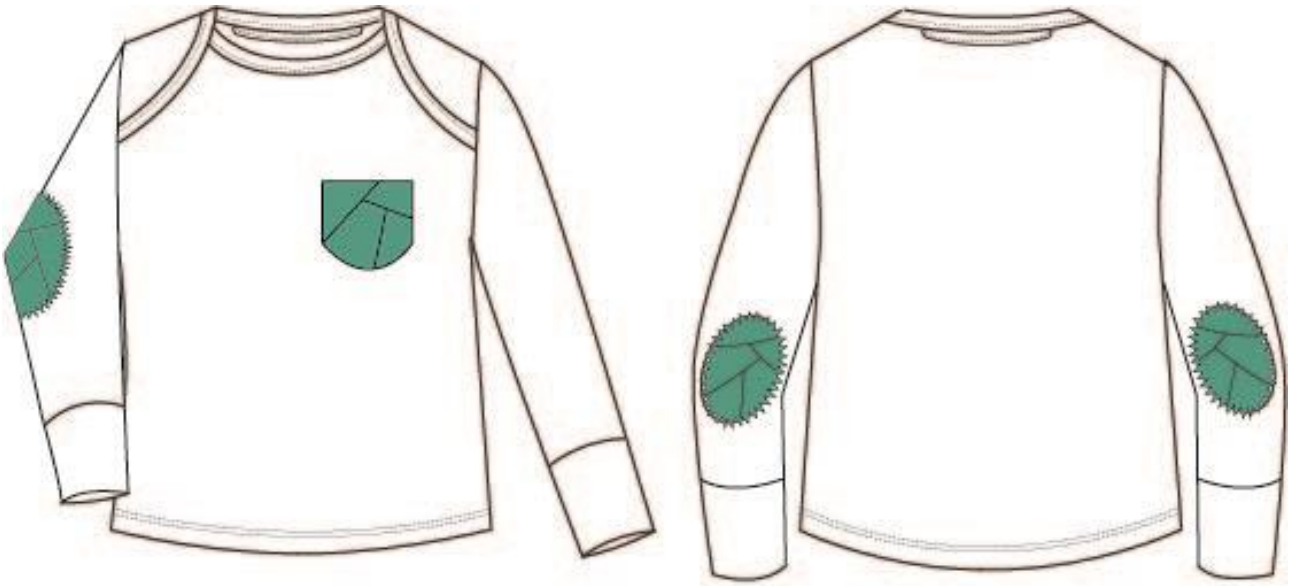

Giraffe - paita

100% Luomupuuvilla
tasku & paikat
100% Puuvilla

Koot 74-104.

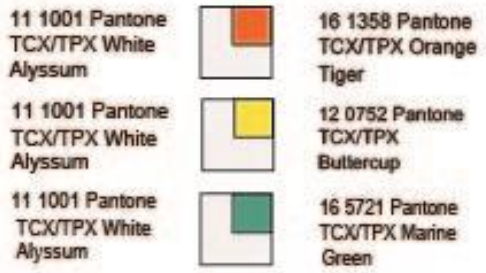

Kuva 39 ja Kuva 40. Giraffe -paita.

Giraffe - paita

100% Luomupuuvilla
tasku & paikat
100% Puuvilla

Koot 74-104.

11 1001 Pantone TCX/TPX White Alyssum		16 1358 Pantone TCX/TPX Orange Tiger
11 1001 Pantone TCX/TPX White Alyssum		12 0752 Pantone TCX/TPX Buttercup
11 1001 Pantone TCX/TPX White Alyssum		16 5721 Pantone TCX/TPX Marine Green

Panda - haalari

100% Merinovilla,
Superwash,
mulesing free

Koot 74-104

12 0404 Pantone TCX/TPX Light Grey

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Grey

18 0403 Pantone TCX/TPX Dark Gull Grey

Kuva 41 ja Kuva 42. Panda -haalari ja Panda -asusteet.

Panda - pipo, lapaset

100% Merinovilla,
Superwash,
mulesing free

Koot 74-104

Panda - huivi

100% Merinovilla, Superwash,
mulesing free

One size

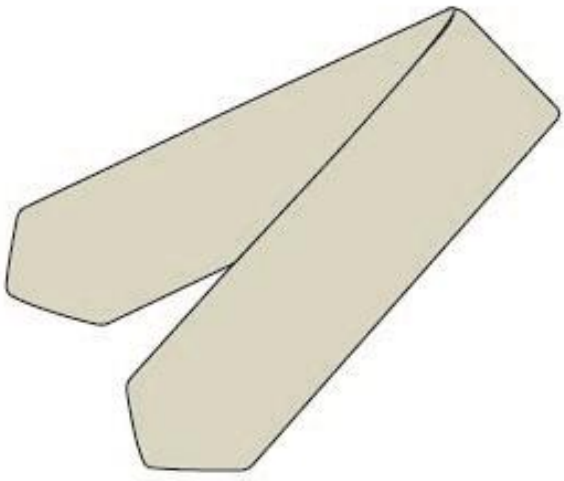

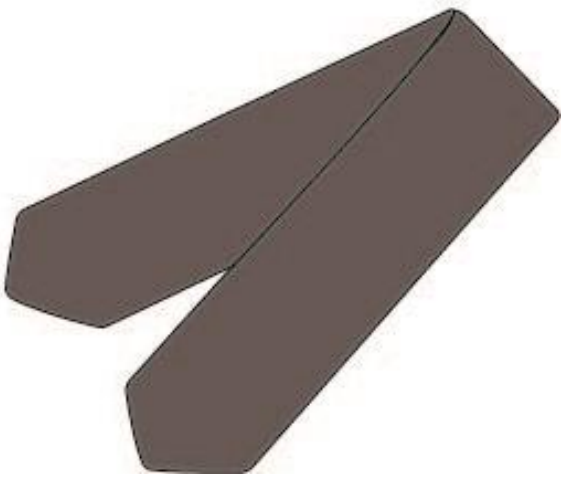

6 Pohdinta

Olin innoissani, peloissani ja jännittynyt opinnäytetyöprosessin käynnistyessä. Minulla oli käsissäni aihe, josta olen ollut hyvin aidosti kiinnostunut parin vuoden ajan. Lastenvaatteet, näiden parissa haluan jatkossakin työskennellä. Ehkäpä vielä jonain päivänä ihan suunnittelijanakin, kunhan vain ensin kokemusta, tietoa ja taitoa karttuu lisää vaatetusalalta. Mutta sen aika näyttää sitten, minne tie vie tulevaisuudessa. Toivottavasti jollain tasolla pääsen vielä tekemään töitä lastenvaatteiden parissa.

Opinnäytetyön alussa minulle kävi hieman samalla tavalla, kun jokaisen uuden suunnitteluprojektin alussa. Olen suunnittelijana hyvin idearikas, mutta ideoiden ja ajatusten järjestäminen ja aiheen rajaaminen ovat olleet minulle haasteita. Pyrin haastamaan itseäni liikaa ja asetan tavoitteeni korkealle. Ajattelin, että minun täytyy tehdä jotain todella uutta ja hienoa mihin en ole ennen pystynyt. Osin se onkin näin, mutta toisaalta opinnäytetyössä tarkoitukseni oli näyttää mitä olen opintojen aikana oppinut ja millainen suunnittelija olen tällä hetkellä. Nyt meinasi kokonaisuus paisua liian laajaksi ja aikatauluttaminen hieman pettää. Haasteita toi prosessin tekoon myös perhe-elämän yhdistäminen opinnäytetyön tekemisen kanssa. Ennen olen tehnyt inspiraation iskiessä uutta työtä, vaikka kellonympäri, mutta nyt minun oli opeteltava uudenlainen työskentelytapa ja käyttää päiviin varattu työntekoaika tehokkaasti. Alkuun uuden työskentelytavan omaksuminen toi minulle haasteita, mutta nyt opinnäytetyöprosessin myötä koen oppineeni järjestelmällisyyttä, kärsivällisyyttä ja ajankäytönhallintaa.

Prosessi selkeni minulle täysin, vasta opinnäytetyön taustatutkimuksen ja kirjoitustyön alkaessa. Nyt jälkeenpäin ajateltuna, olisin hyvin voinut perehtyä kestävään kehitykseen ja kestävään muotoiluun liittyvään kirjallisuuteen ja aineistoon paljon aikaisemmin. Nyt alussa keskityin liian pitkään siihen, mitä minä itse haluan tehdä ja millaiset minun ideani ovat lastenvaatteisiin liittyen. En nähnyt tarpeeksi aikaisin tätä näkökulmaa, että mitä minun pitäisi tehdä omalla suunnittelupanoksellani kestävän kehityksen hyväksi. Taustatukimus ja kirjoitusprosessi opinnäytetyössä olivat minulle silmiä avaava kokemus ja sain korvaamatonta, osin uudenlaistakin tietoa tämän prosessin aikana.

Konseptimallistoni materiaalivalinnoissa oli paljon haasteita. En aloittanut tarpeeksi ajoissa selvittämään millaiset materiaalit olisivat kaikista ekologisimmat vaihtoehdot ja mistä niitä saisin. Saatavuus osoittautui lopulta todella paljon haastavammaksi mitä alkuun luulin. Puuvillan tuotanto on ympäristöä rasittavaa, mutta tällä hetkellä saatavilla olevista materiaaleista se soveltui ominaisuuksiltaan parhaiten lastenvaatteisiin. Siksi päädyin

etsimään tästä hiukan ekologisempaa vaihtoehtoa ja lopulta löysinkin luomupuuvillaisen kankaan. Kankaasta valmiina olleet värivaihtoehdot eivät tukeneet suoraan oman konseptimallistoni värikästä, lapsia kehittävää villieläinteemaa, eikä minulla ollut resursseja värjätä tätä materiaalia haluamiini väreihin. Päädyin valitsemaan malliston vaatteiden toiseksi materiaaliksi tavallisen puuvillaisen kankaan, jossa oli merkintä Öko-Tex – standardin mukaisuudesta. Kankaasta löytyi valmiiksi useita eri värivaihtoehtoja, jotka sopivat osaksi mallistokonseptiani. Asusteissa ja villahaalarissa käytin suunnitelmissa 100% merinovillaa, joka oli mulesing vapaata. Mielestäni tämä on näihin suunnitelmiin parhain vaihtoehto, koska se on tuotettu mahdollisimman eettisin menetelmin. 2x2 joustinneuloksessa on lycraa, jota käytin collegevaatteiden resoreina. Tämän puuvilla-keinokuitusekoitemateriaalin ja lopulta kaikkien mallistokonseptiin suunnittelemieni puuvillaisten materiaalien tilalle voisi myöhemmin jatkokehiteltäessä vaihtaa vielä ekologisemmat vaihtoehdot. Jos ei täysin puuvillaa korvaavaa materiaalia ole vielä aivan lähitulevaisuudessa saatavilla, niin malliston materiaaleiksi voisi vaihtaa ainakin kierrätyspuuvillan. Aiemmin tekstissä kirjoitin artikkelista, jossa käsiteltiin uudenlaista ekologista materiaalia Ioncell -kuitua. (Helsingin Sanomat, 9.12.2017) Ekologisten materiaalien kehitystyö jatkuu ja Infinited Fiber Company on kehittänyt myrkyttömin menetelmin tuotetun ns. ikuisen kuidun, jota voi kierrättää uudestaan ja uudestaan laadun huonontumatta. (Infinited Fiber) Näistä voisi olla tulevaisuudessa puuvillan korvaavia materiaaleja ja jännityksellä odotan, milloin näistä valmistetut materiaalit ovat laajemmin saatavilla.

Suunnitteluprosessissa pidin itselleni turvallisempana aloittaa kohdistamalla mallistokonseptini vaatteet tiettyyn sesonkiin ja rajatummalle kohderyhmälle. Pojan kasvattaminen, leikit ja poikien vaatteet olivat itselleni tutumpia kuin tyttöjen. Suunnitteluprosessin aikana pidin mielesäni myös ajatusta laajemmasta sesongittomasta mallistosta, joka mukailee enemmän kestävän muotoilun arvoja. Huomasin myös suunnittelun aikana, että osa malliston vaatteista voisi soveltua hyvin tytöillekin. Mielestäni tässä tavoitteessa onnistuin värivalinnoilla ja malliston teeman valinnalla. Ne eivät linkity täysin vain yhteen aikakauteen ja vuodenaikaan, vaan toimivat myös sesongista toiseen. Vaatteiden ilmettä saa helposti muokattua myös jatkossa pieniä yksityiskohtia, värejä tai materiaaleja vaihtamalla. Lastenvaatteisiin liittyvät turvallisuusvaatimukset jännittivät alkuun, osaisinko suunnitella standardin mukaisesti. Standardiin tutustuessani huomasin, että vaatimukset liittyvät enemmän vaatteiden lisätarvikkeisiin. Ajattelin, että vaatteet olisivat mahdollisimman turvallisia, jos lisätarvikkeet jättää minimiin. Lopulta käytin suunnittelemiini vaatteisiin lisätarvikkeina neppareita, kiristysnyörejä collegehousuissa ja vetoketjua villahaalarissa.

Funktionaalisuus toiminnallisissa lastenvaatteissa oli mielestäni itselleni tutuin aihealue suunnitteluprosessissa. Olen seurannut pienen taaperon kasvua ja liikkeen kehitystä ihan sieltä vauvasta tähän päivään ja saanut tässä ajassa paljon tietotaitoa millaisiin liikeratoihin vaatteiden täytyy venyä päivän aikana. Lisäksi kaikkien näiden muotoiluopintoihin sisältyneiden vuosien aikana itselleni mielekkäimpiä projekteja ovat olleet funktionaalisten vaatteiden suunnitteluprojektit. Tällaisten toiminnallisten vaatteiden suunnittelusta minulla oli siis jo hieman aiempaa kokemusta ja kiinnostusta aiheeseen. Mielestäni sain vaatteiden malleista suunniteltua mahdollisimman ergonomisia, joissa pystyisi hyvin liikkumaan. Lopullisesti vaatteiden toiminnallisuuden pystyisi varmistamaan vasta, kun konseptin vaatteista valmistettaisiin kaavat ja protot, joita sitten käyttökokeiltaisiin aidoissa tilanteissa.

Konseptivaatemallistoni kokonaisuus on mielestäni toimiva, huolimatta ajankäytöllisistä haasteista ja osittain epäonnistumisista materiaalivalinnoissa. Mallistosta onnistuin suunnittelemaan käyttäjäkeskeisen, johon pyrin heti alussa jo työsuunnitelmaakin laatiessa. Mallistoni vaatteissa villieläinteemaa ei ole toteutettu painetuilla printeillä, mutta vaatteiden värit, mukavuus ja muunneltavuus ovat varmasti kohderyhmäni mieleen. Tämän asian voisi jatkokehittelyssä tarkastaa myös käyttäjäkyselyn ja palautteen avulla.

Mallistossa näkyy minun oma suunnittelijaidentiteettini ja monista muista kotimaisista lastenvaatebrändeistä poiketen, en suunnitellut mallistooni printtikuosisia vaatteita. Koin, että vaikka tekniikka olisi voinut sopia myös minun teemaani, niin se ei olisi ollut silloin näköiseni mallisto tai erottunut kotimaisen lastenvaatesuunnittelun kasvavasta joukosta.
Vietin tiiviisti puoli vuotta aikaa tämän prosessin kanssa ja nyt työn lopulla olen hieman haikein mielin. Tämä oli itselleni kasvattava kokemus ja hieno päätös pitkille opiskeluvuosille. Opin itsestäni uutta, opin työskentelemään tehokkaammin, toistin vanhoja virheitä, tein vääränlaisia valintoja, opin ja kehityin näistä, jatkoin eteenpäin kaikesta huolimatta ja olen taas hiukan viisaampi jatkoa ajatellen. Konseptimallisto on valmis ja olen tyytyväinen siihen, millaisen malliston sain aikaan näillä resursseilla mitkä minulla oli. Kirjoitusprosessin aikana kerryttämäni tietotaito kestävästä muotoilusta on korvaamatonta tulevaisuutta ajatellen. Aion jatkossa mukailla paremmin kestävän kehityksen arvoja omalta osaltani ja omilla valinnoillani niin kuluttajan, kuin suunnittelijan näkökulmasta.

LÄHTEET

Teokset:

BONCAMBER Irma, 2011. Tekstiilioppi, kuituraaka-aineet. Tammerprint Oy: Hämeenlinna.

FINNE Jaakko, 2017. Liikkuva lapsi, terveempi aikuinen. Fitra: EU.

ILMARINEN Raija, KORHONEN Eero, MÄKINEN Helena, toim. ILMARINEN Raija 1983. Lämpöviihtyvyys ja työvaatetus. K. J. Gummerus Osakeyhtiö: Jyväskylä.

NIINIMÄKI Kirsi, 2013. Sustainable Fashion: New approaches. Unigrafia: Helsinki.

NUUTINEN Ana, 2004. Edelläkävijät, hiljainen, implisiittinen ja eksplisiittinen tieto muodin ennustamisessa. Gummerus Kirjapaino Oy: Saarijärvi.

RIIHELÄ Monika, 2004. Elämä on ehkä sittenkin vain leikkiä! Teoksessa: Leikin pikku jättiläinen. Toim. PIIRONEN Liisa. WSOY: Porvoo.

RISIKKO Tanja, MARTTILA-VESALAINEN Ritva, 2006. Vaatteet ja haasteet. WSOY.

Verkkosivut:

ASIKAINEN Jaro (2018), Harva tietää halpavaatteen todellisen hinnan: Pikamuoti saastuttaa enemmän kuin lento- ja laivaliikenne, koska vaatteita ei tehdä kestämään, YLE https://yle.fi/uutiset/3-10309581 [Viitattu: 12.11.2018]

FLECHER Kate (2017), No asociaremos moda con comprar, http://katefletcher.com/no-asociaremos-moda-con-comprar/ [Viitattu: 13.11.2018]

FLECHER Kate (2007), Slow fashion, https://theecologist.org/2007/jun/01/slow-fashion, [Viitattu: 13.11.2018]

GUGGUU, https://www.gugguu.com/ [Viitattu: 15.11.2018]

INFINITED FIBER, https://infinitedfiber.com/our-tech/ [Viitattu 6.12.2018]

JYVÄSKYLÄN KANGASKAUPPA OY, Verkkokaupan tuotetietoa, https://www.jyvaskylankangaskauppa.fi/merinovilla-interlock-mulesing-vapaa [Viitattu: 5.12.2018]

KAIKO CLOTHING, https://kaikoshop.com/pages/kaiko [Viitattu: 15.11.2018]

MANNINEN Mari (2017), Aalto-yliopiston tutkijat tekivät ensimmäisinä maailmassa sanomalehdestä lankaa – olisiko tässä ratkaisu maapalloa tuhoavaan vaateongelmaan?, Helsingin Sanomat https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000005483695.html [Viitattu: 14.11.2018]

NUDGE, Sertifikaatit, https://www.nudge.fi/page/25/sertifikaatit [Viitattu: 9.11.2018]

OMIN, http://omin.fi [Viitattu: 15.11.2018]

PAPU DESIGN, https://papustories.com/ [Viitattu: 15.11.2018]

PUUKKA Päivi (2017), Puuvilla loppuu – vaateteollisuuden on nyt pakko keksiä uusia vaihtoehtoja tilalle, YLE https://yle.fi/uutiset/3-9875690 [Viitattu: 14.11.2018]

SOPRANO OYJ, Käyttäjäkeskeinen suunnittelu, https://www.soprano.fi/verkkopalvelut/kayttajakeskeinen-suunnittelu [Viitattu: 9.11.2018]
SUOMEN STANDARDISOIMISLIITTO SFS (2015), SFS-EN 14682/AC Lastenvaatteiden turvallisuus. Lastenvaatteiden nauhat ja kiristysnyörit. Vaatimukset, https://sales.sfs.fi/fi/index/tuotteet/SFS/CEN/ID2/1/378114.html.stx [Viitattu: 9.11.2018]
SUOMEN ERGONOMIAYHDISTYS RY (2011), Mitä on ergonomia?, http://www.ergonomiayhdistys.fi/yhdistys/uusi-sivu/ [Viitattu: 15.11.2018]
TAIVAL CLOTHING https://taivalclothing.com [Viitattu: 15.11.2018]
VIHREÄT VAATTEET, Lampaanvilla ja merinovilla, http://www.vihreatvaatteet.com/materiaaliopas/lampaanvilla-ja-merinovilla/ [Viitattu: 10.11.2018]
YMPÄRISTÖMINISTERIÖ (2017), Mitä on kestävä kehitys, http://www.ym.fi/fi-fi/ymparisto/kestava_kehitys/mita_on_kestava_kehitys [Viitattu: 9.11.2018]

Muut:

ORNEULE OY (2018), tieto sähköpostikeskustelusta Orneule Oy: n edustajan kanssa [Viitattu 2.12.2018]
PAKARINEN Laura (2017), MUKAVA VAATE funktionaalinen pukeutuminen, Luentomateriaali, Savonia Ammattikorkeakoulu, Kulttuuriala [Viitattu: 15.11.2018]

Kuvat:

Kuva 1: Liukkonen, Satu (2018). Aikataulu. Oma albumi.

Kuva 2: Liukkonen, Satu (2018). Uuden kestävän muotoilun kaavio. Alkuperäinen kaavio löytyy Kirsi Niinimäen kirjasta Sustainable fashion; new approaches 2013, 35. [Viitattu: 23.11.2018]

Kuva 3: Liukkonen, Satu (2018). Screenshot kuva julkaisusta wgsn.com sivustolta. [Viitattu: 15.11.2018]

Kuva 4: Liukkonen, Satu (2018). Kokoamani kilpailija-analyysi taulukkomuodossa. Tiedot saatavissa: https://www.gugguu.com/; https://papustories.com/; http://omin.fi; https://kaikoshop.com; https://taivalclothing.com [Viitattu: 15.11.2018]

Kuva 5: Liukkonen, Satu (2018). Soveltanut funktioanalyysissä Anttilaa 1993, Risikko & Marttila-Vesalaisen kirjasta Vaatteet ja haasteet 2006, 16. [Viitattu: 20.11.2018]
Kuva 6 ja Kuva 7: Liukkonen, Satu (2018). Havainnoillistavia kuvia taaperoikäisen lapsen toiminnasta ja liikkeistä. Oma albumi.

Kuva 8: Liukkonen, Satu (2018). Värikarttojen tutkimista wgsn.com sivustolta. Oma albumi.
Kuva 9: Liukkonen, Satu (2018). Moodboard. Minua inspiroineita kuvia.
Kuva vasemmalta ylhäältä: Cruz-Peters, Ramona. Saatavissa: http://fabeveryday.com/2016/06/travel-tuesday-what-to-wear-on-safari.html [Viitattu: 2.6.2018]
Keskellä ylhäällä: Shelby3885. Saatavissa: https://www.artsonia.com/museum/art.asp?id=25915310&exhibit=685627&gallery=y [Viitattu: 20.6.2018]
Oikealla ylhäällä: Saatavissa: https://www.popupkemut.fi/news/17/viidakossa-suhisee [Viitattu: 16.7.2018]
Alhaalla vasemmalla: Saatavissa: http://www.fashionkids.nu/pb/design/e-hora-de-dar-uma-festa/ [Viitattu: 16.7.2018]
Alhaalla keskellä: Saatavissa: https://www.etsy.com/listing/196192495/jungle-animal-wall-art-safari-animals [Viitattu: 16.7.2018]
Alhaalla oikealla: Saatavissa: http://www.fashionkids.nu/pb/design/e-hora-de-dar-uma-festa/ [Viitattu: 16.7.2018]
Keskellä kuva: Liukkonen, Satu. Oma albumi.

Kuva 10 ja Kuva 11: Liukkonen, Satu (2018). Puinen kirahvi ja safariauto. Oma albumi.

Kuva 12 ja Kuva 13: Liukkonen, Satu (2018). Eläinaiheisia leluja. Oma albumi.

Kuva 14 ja kuva 15: Liukkonen, Satu (2018). Värikkäät autot ja dublolegot. Oma albumi.

Kuva 16: Liukkonen, Satu (2018). Story board. Oma albumi.

Kuva 17 ja Kuva 18: Liukkonen, Satu (2018). Otteita opinnäytetyön aikana pitämästäni muistikirjasta. Oma albumi.

Kuva 19: Liukkonen, Satu (2018). Ote muistiinpanoista. Aiheen rajaamista post-it lapuille kirjoitettujen ideoiden avulla. Oma albumi.

Kuva 20: Liukkonen, Satu (2018). Käsin piirrettyjä luonnoksia. Oma albumi.

Kuva 21: Liukkonen, Satu (2018). Eri variaatioita osasta malliston vaatteista. Tehty Adobe Illustrator -ohjelmalla. Oma albumi.

Kuva 22: Liukkonen, Satu (2018). 100%EKO-CO. Oma albumi.
Kuva 23: Liukkonen, Satu (2018). 100%CO. Oma albumi.

Kuva 24: Liukkonen, Satu (2018). 97%CO, 3%LY. Oma albumi.

Kuva 25: Liukkonen, Satu (2018). 100%WO. Oma albumi.

Kuva 26: Liukkonen, Satu (2018). Malliston pantonevärikartta. Kuvassa olevat väritiedot, https://wgsn.com [Viitattu: 2.12.2018]

Kuva 27: Liukkonen, Satu (2018). Värikartta tunnelmakuvin.
Keskellä: Liukkonen, Satu. Malliston värit kuvattuna kangastilkuista. Oma albumi.
Vasemmalla: Rowland, Garret. Saatavissa: https://www.interiordesign.net/slideshows/detail/9115-walkthrough-jungle-love/ [Viitattu: 2.12.2018]
Oikealla ylhäällä: Saatavissa: https://www.etsy.com/pt/listing/462323388/tropical-party-decorations-hawaiian?ga_order=most_relevant&ga_search_type=all&ga_view_type=gallery&ga_search_query=giant+tropical+flowers&ref=sr_gallery_4 [Viitattu: 2.12.2018]
Oikealla alhaalla: Liukkonen, Satu. Poikani maalaama teos syksyn väreistä. Oma albumi.

Kuva 28: Liukkonen, Satu (2018). Mallistolakana. Oma albumi.

Kuva 29: Liukkonen, Satu (2018). Jungle -T-paita. Oma albumi.

Kuva 30 ja Kuva 31: Liukkonen, Satu (2018). Turtle -takki. Oma albumi.

Kuva 32 ja Kuva 33: Liukkonen, Satu (2018). Zoo -housut. Oma albumi.

Kuva 34: Liukkonen, Satu (2018). Lion – hihaton body. Oma albumi.

Kuva 35 ja Kuva 36: Liukkonen, Satu (2018). Elephant -housut. Oma albumi.

Kuva 37: Liukkonen, Satu (2018). Zebra -paita. Oma albumi.

Kuva 38: Liukkonen, Satu (2018). Tiger -housut. Oma albumi.

Kuva 39 ja Kuva 40: Liukkonen, Satu (2018). Giraffe -paita. Oma albumi.

Kuva 41 ja Kuva 42: Liukkonen, Satu (2018). Panda -haalari ja Panda -asusteet. Oma albumi.

Kiitos omille taustajoukoilleni, ohjaavalle opettajalle Laura Pakariselle ja opponenttina toimineelle Janna von Beckerille!